De Zuid-Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 47. KAAPSTAD, WOENSDAG, 13 JUNIJ, 1877. No. 4317.

STEM VOOR PIETER MARAIS, OP WOENSDAG, DEN 20STEN JUNIJ.

SMUTS & HOFMEYR,

No. 11,

KASTEELSTRAAT, KAAPSTAD,

DRUKKEN Brochures, Boeken, Circulaires, Rekeningen, Doop-, Lidmaten-, en Huwelijks Registers, Doodbriefjes Adres Kaartjes, Bezigheid Kaartjes, enz., enz. enz.

☞ *Orders uit Engeland worden met spoed en zeer billijke prijzen ten uitvoer gebragt.*

De Zuid-Afrikaan en Volksvriend

DE Eclaireurs en Basutos en de Stad £1 Uitsluitend Basutos £2 per aan *vooruit betaalbaar.* Aanteekeningen worden voor hun twee volle weken per koerier gezonden.

☞ Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.

EERSTE TROEP.

80 Extra Vette Slagtossen.

Op Vrijdag, 15 Junij a.s.,

ZULLEN worden publiek verkocht worden op de KLAPMUTS STATIE.

H. G. F. ENSLIN, Jr.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers

Paarl, 8 Junij 1877.

100 Extra Vette Kapater Bokken.

Op Dingsdag, 19 Junij a.s.,

ZULLEN gedurende Beurs publiek verkocht worden op de MARKT-VAAL te WELLINGTON, Zondag uitgezonderd.

P. A. VOSLOO & MERWE.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

60 Extra Vette Slagtossen en Koeijen,

22 Gedresseerde Paarden, van 4 tot 5 jaar oud, voor Zadel en Tuig,

6 Gedresseerde Ezels, 4 jaar oud,

ZULLEN worden verkocht op de LAPMUTS STATIE, op WOENSDAG, 27 JUNIJ.

Alle zes prijswinnende Paarden worden verkocht. Opgebragt door den Heer J. MALAN.

C. J. STEYTLER, Gz.,

Veedrijf-Afslager.

Paarden Benoodigd.

GEVRAAGD, voor de Dekseizoen, Zes groote sterke Paarden, voor wie hoge prijzen zullen gegeven worden. Zij moeten Dadelijk Dekkend zijn.

Te vragen bij wijlen J. SAUNDERS, Secretaris van de Commissie, of de Knechten in de Assurantie-Kantoren.

HUISRAAD.

DE Heer J. J. HOFMEYR, behoorlijk gemagtigd per Publieke Veiling te

OP VRIJDAG, 15 JUNIJ,

OM 10 UREN 's MIDDAGS,

Te No. 3, Roelandstraat,

tegenover St. Mary's Cathedral, het Surplus Huisraad van Mejuffrouw de weduwe H. CLOETE dadelijk na de Verkooping ten dienste aan te bieden.

HET BESTAAT UIT:

GLAS- EN AARDEWERK (zeer schoon nieuw).

HUISRAAD:

Eene uitmuntende Dubbel Veer Kleerenkast, van ouderwetsche bewerking, een Pianoforte, Tafels, Stoelen, Bedden, Beste goed, Engelsche, Duitsche en Hollandsche Dekens, Zeer fijn Beetwerk, en andere Meubelen te veelvuldig om te melden.

Ook zal te gelijker tijd verkocht worden een Span Zeekoe Muilezels, voor goed als nieuw, met Trekgoed, Oxfordsche Wagenets, Spiegels, Gave Messen en Horlogie's.

Wagens! Wagens! Wagens!

NU is het tijd voor Landgangers, Handelaars en Boeren, om hunne goedgemaakte Nieuwe Wagens te voorzien. Door de Zaturdag, 30 dezer, Beurs publiek verkocht worden op de Assurantie op de Parade, twee Nieuwe Wagens, Extra goed Werk, met Patent Assen. Indien zij niet verkocht worden, zullen zij tijdens de Verkooping Dadelijk aan Handelaars en Boeren worden gegeven.

J. C. SMITH,

58, Breestraat.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Losgoed, Vaatwerk,

Aandeelen, Struisvogels, enz.,

TE

KLEIN DRAKENSTEIN.

DE Ondergeteekenden, in hunne betrekking als Executeurs des Boedels van wijlen den heer ANDRIES PETRUS RETIEF, zullen publiek doen verkoopen, op de plaats van den Overledene, te Klein Drakenstein,

Op Donderdag, 14 Junij a.s.,

de volgende Goederen, tot den Boedel behoorende, weezen:

Vaatwerk,

5 Stukvaten van 6 Leggers, 6 Kuipen van 6 Leggers, 2 do. van 4 Leggers, 1 Wijnpomp, 2 Azijn Vaten, Leggers, Pijpen, Halfamen, 1 Trap en Onderbakie, Tiechters, Emmers, Manden, 2 Brandewijn tels, Wijngaard Messen, enz.

Boerderijgereedschap,

1 Ossenwagen, 1 Kapkar op Veeren, 1 Open do., twee Schamel Karren, Kafbok, 1 Voer Machine, Plotgezaagde Planken, Jukken, Riemen, Zweepen, Graven, Pikken, Ladders, enz.

Levende Have,

2 Gedresseerde Rij- en Trekpaarden, 1 Span Trekossen, 8 Aanteelbeesten, 140 Bokken, 17 Struisvogels, en 13 Varkens, waaronder twee groote, vetgemeste.

Voorts,

40 Leggers Wijn, 8 Mudden Koren, 2 Mudden Rog, Akers, 2 Mudden Boonen, het gewone assortiment Huisraad, als Leerkonten, Tafels, Stoelen, Bedden, Kleederkasten, Glas- en Aardewerk, Keukengereedschap.

Aandeelen,

27 Aandeelen in de Westelijke Provincie Bank, 10 ditto in de Paarlsche Wijn- en Brandewijn Maatschappij, en 1 ditto in de Paarlsche Spiritus Maatschappij.

De wed. A. P. RETIEF, } Executeuren
W. C. MALHERBE, } Test.

De verkooping begint precies om 10 uur.

Paarl, 31 Mei 1877.

De Villiers, Faure & Co., Afslagers.

Betrekking Benoodigd

DOOR eene Weduwe, tot gezelschap eener bejaarde Dame of eenige andere futsonelijke verpleging of waarneming.

Men gelieve zich te adresseren letter A. Z., ten Kantore van dit Blad.

GEVRAAGD, — EEN DEUGDELIJK VERTROUWBAAR MAN, die genegen is algemeene diensten te verrigten aan een TOGTGANGER in Groot Namaqualand.

SERVAAS VAN DER BIJL & Co.,

Hoek Strand- en Adderleystraat.

OVERLEDEN, op Zondag morgen, ten 1 ure, in den ouderdom van 8 maanden, JOHANNES NICOLAAS, geliefd kind van

E. J. LOUBSER,
A. M. LOUBSER,
Geb. PREIJER.

Koeberg, 11 Junij 1877.

Aan Familiebetrekkingen en Vrienden

WORDT met diepe bekend gemaakt, dat het den alwijzen God behaagd heeft, op den 9den Mei l.l. van ons door den dood weg te nemen onzen teedergeliefde Kleinzoon HENDRIK ALBERTUS STEIJN LOUW, in den ouderdom van 1 jaar en 10 maanden.

Hoe is zijne dierbare moeder, die aan de kraamkoorts overleden is, dus spoedig gevolgd, en, zoo als wij vurig hopen mogen, thans zeer gelukkig.

H. A. STEIJN,
C. G. STEIJN,
Geb. DE WET.

Zoutpoort, dist. Calvinia,
12 Mei 1877.

Aan Bloedverwanten en Vrienden

WORDT hiermede bekend gemaakt, dat het den Heere behaagd heeft, ons eenigste Dochtertje CORNELIA MARGARETHA, ons geschonken na eene echtverbintenis van 13 jaren, ons wederom voor den dood te ontnemen, na een kort ziekbed van 8 dagen, in den ouderdom van 4 maanden en 25 dagen.

Alhoewel onze slag voor vleesch en bloed zwaar valt, wenschen wij ons den wil des Heeren te berusten, en met Job te zeggen: "De Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen, de naam des Heeren zij geloofd."

ZACHARIAS CILLIERS en
GEERTRUIDA JOHANNA STREICHER.

Bosjesmansrivier, dist. Robertson,
8 Julij 1877.

Aan Familie en Vrienden

WORDT bekend gemaakt, dat het den Heer van leven en doet in Zijne aanbiddelijke voorzienigheid behaagd heeft, op den 1sten dezer zeer plotseling van onze zijde weg te nemen onze geliefde Dochter SARAH SUSANNA, in den ouderdom van achttien jaren, vijf maanden en zeven dagen. Deze zij weg tot op het openlijk voor dat onverbiddelijke door Hoor ons ontrukte in volkomen welstand zich bevond, kan een ieder onzer droefheid en diepen smart beseffen. Doch wij willen Gode zwijgen en in Zijnen wijzen wil berusten.

GABRIEL S. DE KOCK,
MAGDALENA A. DE KOCK,
Geb. DE VILLIERS.

Weltevreden, Caledon.

In den Insolventen Boedel van J. M. BERVING, Ceres.

DE HEER LUDWIG WIENER, Provisioneel Curator in bovengenoemden Boedel, heeft den Ondergeteekende behoorlijk gemagtigd per Publieke Veiling te

VERKOOPEN, TE CERES,

OP

Donderdag, 14 Junij 1877,

DE VOLGENDE GOEDEREN:

400 Zakken best Bokkeveldsch Baard Koren
80 Zakken Garst
500 Do. Kaf
6 Kisten Vensterglas
10 Ploegen en 500 Ploegscharen
Eene hoeveelheid Boeren Zeep
Eene hoeveelheid Manilla Touw
10 Bossen Galvanisch IJzerdraad (Hefning)
50 Bakpotten
10,000 Voet Vloer- en andere Planken
13 Zakken Asch
Planken, Ceder- en Populier
10 Zakken Amandelen
10 Do. Peren
5 Do. Gedroogde Perziken
Eene hoeveelheid Wagenhout
Kar Veeren en Assen
Ledige Halfamen
Amerikaansche Deuren en Venster Ramen
Eene hoeveelheid Spijkers
Paarden en Ezel Hoefijzers
Amerikaansche Stoelen
10 Zakken Rozijnen
Een assortiment Porseleinwaren, Bevattende: Borden, Kopjes, Schoteltjes, Kommen
Galvanisch IJzeren Baden
3 Zakken Boonen
170 Rollen Behangsel Papier
1 Schroef
Eene hoeveelheid Graven en Schoffels
Assen en Pikken
20 Blikken Teer
20 Do. Gekookte Olie
20 Vaatjes Verf
Een Overdekte Kar
Twee Open Karren
4 Koeijen, 2 Paarden
1 Stel Tuigen
1 Kagchel Wagentje (Stove Truck)
1 Zadel en Toom.

Verkooping om 10 uur v.m. precies.

H. CARSON, Afslager.

Ceres, 27 Mei 1877.

ZUID AFRIKAANSCHE TURF CLUB.

DE

ZUID AFRIKAANSCHE STAKES.

PROGRAMMA van een Wedren van Paarden van 2 jaar oud, van EENE MIJL, die genoemd zal worden de "Zuid Afrikaansche Stakes," en waarvoor geloopen zal worden op de Herfstbijeenkomst der Zuid Afrikaansche Turf Club, A.D. Een Duizend Acht Honderd Negen-en-Zeventig (1879). Open voor alle Hengst- en Merrie-Veulens, gefokt in Zuid Afrika. De Hengst-Veulens moeten Honderd en zes pond dragen en de Merri-Veulens Honderd en drie pond. Bij Entrée van den naam moet vijftien pond sterling (£15) worden betaald op of vóór den Eersten Augustus aanst (1877), de Entrée te worden geadresseerd aan den Secretaris der Zuid Afrikaansche Turf Club, met de volgende verbeuring, dat is, indien teruggetrokken (hetwelk schriftelijk geschieden moet) op of vóór den Eersten April 1878, moet tien pond terug gegeven worden en indien op den Eersten December 1878, vijf pond. Elk naamopgave moet vergezeld gaan van een geslachtslijst van den fokker, dag van geboorte, kleur, merken en alle bezonderheden van omschrijving. De Stewards der Zuid Afrikaansche Turf Club moeten verzocht worden de voorwaarden van dezen Wedren uit te voeren en een behoorlijk Boek te laten houden van alle naamopgaven, en verbeuringen en in 't algemeen alles te doen wat noodig is om het doel te bereiken, alsmede een lijst van alle naamopgaven te publiceeren terstond na den eersten Augustus aanst., en van alle verbeuringen na den Eersten April en den Eersten December 1878 respektievelijk.

Wij, de Ondergeteekenden, verbinden ons bij deze om in te teekenen voor het getal naamopgaven tegenover onze respektieve naamteekeningen, de bijzonderheden waarvan wij beloven te zenden aan den Secretaris der Zuid Afrikaansche Turf Club, overeenkomstig bovenstaand Programma.

J. C. PITON,
Secretaris der Z. A. Turf Club.

Club Kamer, Masoniek Hotel,
20 April 1877.

STRUISVEDEREN!

DE Ondergeteekenden, orders ontvangen hebbende voor het koopen van Struisvederen, zijn thans bereid de volle Marktwaarde te betalen.

VAN DER BIJL & Co.,
35, St. George'sstraat.

Kaapstad, 5 April 1877.

GUANO! GUANO!!

PERSONEN die hun voorraad van het bovenstaande—beste kwaliteit—wenschen te verkrijgen, worden verzocht hunne Bestellingen te zenden aan de Ondergeteekenden, BIJ TIJDS, ten einde teleurstelling te voorkomen.

M. L. BENSUSAN & Co.,
Kasteelstraat.

Goedkoop Voeder, Zout, enzoovoort!

DE Ondergeteekenden hebben nu voorhanden:—Rog, Garst, Haver, enz., die zij te Koop aanbieden tegen de laagste Marktprijzen.

Alsook voorhanden:—500 Zakken goed Kaapsch Zout, die zij mede aanbieden tegen de laagste Marktprijzen.

Komt en ziet, en weest overtuigd bij de goedkoopste Handelaars,

GEBROEDERS STEPHAN.

Kaapstad, 9 Junij 1877.

EXECUTEURSKAMER.

VERKOOPING

VAN

Kostbaar Vastgoed,

Afdeeling Stellenbosch.

DE Directeuren der Executeurskamer, daartoe behoorlijk gemagtigd, zullen per publieke Veiling te koop aanbieden (indien niet vroeger uit de hand verkocht),

Op Maandag, 18 Junij a.s.,

de alom gunstig bekende plaats

"JONKERSHOEK,"

vroeger het eigendom van den heer PIETER G. NEETHLING, thans van zijn zoon, den heer P. P. NEETHLING, zoomede KOSTBAAR VAATWERK, VEE, BOERDERIJGEREEDSCHAP, enz.

Verdere bijzonderheden in nadere Advertentiën.

F. J. BROERS, Secretaris.

Kaapstad, 31 Mei 1877.

MALMESBURY

EXECUTEURSKAMER

Verkooping van Vastgoed.

Buitengewone Kans, — Spoorweg naar Malmesbury.

In den Boedel van wijlen den Heer OLOF PIETER NILSSON.

Op Vrijdag, 15 Junij a.s.,

ZAL publiek verkocht worden het ERF te Malmesbury met de daaropstaande Gebouwen, als:—

Een Dubbel Woonhuis, geriefelijk ingerigt en van alle gemakken voorzien, alamede Stal en Wagenhuis afzonderlijk. De Gebouwen zijn allen voorleden jaar nieuw opgetrokken. Daar dit Erf met zijne Gebouwen gelegen is vlak tegenover de plaats, waar het Station van den Spoorweg zal worden gebouwd, is het bezit daarvan aanbevelenswaardig aan elk, die hetzelve als Logement, Winkel of iets dergelijks zou willen gebruiken.

Verder zullen nog verkocht worden 28 ONBEBOUWDE ERVEN, allen in de nabijheid van het Spoorwegstation gelegen.—Deze Erven zijn in Blokken van 3 en 4 vereenigd, en zijn een Blok van 10 Erven is van alle zijden door Straat omgeven.

Wed. O. P. NILSSON, } Exec.
P. N. NILSSON, } Testa-
B. WETHMAR, Sen., } mentair.

Malmesbury, 23 Mei 1877.

J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN ZEER

Kostbaar Vastgoed,

TE

STELLENBOSCH.

In den Boedel van wijlen JOHAN C. H. LIND.

DE Ondergeteekende, in zijne betrekking als Executeur Datief in bovengenoemden Boedel, zal publiek doen verkoopen op

Maandag, 18 dezer,

Een zeker HUIS en ERF, gelegen in het Dorp Stellenbosch, op den hoek van de Molen- en Dorpstraten, thans bewoond door den heer PHILIP HARTOGH.

Sedert de laatste 30 jaren is er op dit Eigendom een winstgevende Wijnhandel gedreven, en wegens deszelfs centrale ligging is het bijzonder geschikt voor eenige andere bezigheid.

Voor verdere bijzonderheden verwoege men zich bij

A. KORSTEN,
Executeur Datief.

De Heer P. J. BOSMAN, Afslager.

P. S.—Tevelfder tijd zullen worden verkocht (zonder de minste reserve) het restant Winkelgoederen van den heer A. KORSTEN, bestaande uit Behangselpapier, Broekengoed, Wagenzeil, Leerlaken en andere fijne goederen.

Stellenbosch.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN ZEER KOSTBARE

Meubelen, Pianoforte, Harmonium, enz., enz., enz.,

Op Maandag, 25 Junij 1877.

DE heer C. JUNGHENN, op het punt staande Stellenbosch te verlaten, heeft besloten bij publieke veiling te verkoopen ten huize van den heer W. E. WIUM, Kerkstraat, zijne Meubelen, bestaande uit Mahonie houten Couch, Tafel, Easy Chairs (gemakkelijke Stoelen), Behangsels met Stok compleet, Mahonie houten Kleed- en Waschtafels met Marmerbladen en een dubbel Toilet Zet, enz., enz.

Eindelijk een fraaije Ros wood Cottage Pianoforte, geheel nieuw en de beste op het Dorp. Alsook een Fransch Wallnutwood Harmonium, met 7 stops, geheel nieuw; en wat er verder ten verkoop zal worden aangeboden.

P. J. BOSMAN, P.Wzn.,
Afslager.

MALMESBURY

Landbouw- en Handelsbank.

Berigt aan Deelhebbers.

OVEREENKOMSTIG de 24ste, 26ste en 46ste Secties van de Akte van Overeenkomst, wordt bij deze kennis gegeven dat de Jaarlijksche Algemeene Vergadering in de Bankgebouwen zal gehouden worden op

Maandag, 16 Julij 1877,

TEN TIEN URE 's MORGENS,

ten einde aan Deelhebbers voor te leggen eene opgaaf van de aangelegenheden der Bank en het Verslag der Directeuren, het Bedrag van het Dividend te verklaren, en twee Direkteuren te verkiezen in plaats van de heeren H. J. SMIT, die bij beurtwisseling aftreedt volgens de 24ste Sectie der Akte van Overeenkomst, maar weder verkiesbaar is, en A. H. MOORREES, die overleden is. Ten einde Directeuren te kiezen om de vacaturen aan te vullen en staande uit gemelde aftreding, zullen de namen der Kandidaten, op de Bijeenkomst te worden voorgelegd, aan de Directeuren in geschrifte moeten worden medegedeeld door twee Deelhebbers, bevoegd om te stemmen, *voor of op den 18den Junij* 1877, ten 10 ure 's morgens. Geene Aandeelen in bovengemelde Bank zullen overgemaakt worden van 20 Junij tot 17 Julij 1877.

Op last der Directie,
J. W. MOORREES,
Kassier.

Malmesbury, 1 Junij 1877.

TENDERS

VOOR

BANK AANDEELEN.

VERZEGELDE TENDERS zullen ontvangen worden tot den 15 JUNIJ e.k., aan het Kantoor van de *Zuid Afrikaan*, voor

105 Aandeelen in de Kaapsche Commerciele Bank en
66 in de Paarlsche Bank.

EXECUTEURSKAMER.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN KOSTBAAR

Vastgoed, Vaatwerk, enz.,

TE MONTAGU,

AFDEELING ROBERTSON.

In den Insolventen Boedel van THOMAS ARNOLDUS DU PLESSIS.

DE Curator in bovengenoemden Insolventen Boedel zal doen verkoopen, op de Plaats zelve,

Op Donderdag, 21 Junij 1877,

OM 10:30 VOORMIDDAGS,

De welbekende en vruchtbare Erven, met twee Gebouwen daarop staande, gelegen in het Dorp Montagu, waarop een groot aantal Wijnstokken geplant zijn en verschillende soorten Vruchtboomen, en die goed van WATER zijn voorzien.

Het Woonhuis onder Galvanisch IJzeren Dak, bevattende Zitkamer, Eetkamer, drie Slaapkamers, Keuken, enz.; en het andere Gebouw, dat bestaat uit een Wijnpakhuis en een Wagenhuis, is in goeden staat van reparatie.

Terzelfder tijd zullen verkocht worden Stukvaten en Gistkuipen, Leggers, Halfleggers, Halfamen, een Wijnpomp, Brandewijnketels, Koperen Ketel, 40 Leggers Jongen Wijn, 3 Leggers Brandewijn, enz.

ALSMEDE:

Huisraad, zooals Kleerenkast, Katels, Ledekanten, Beddegoed, Waschtafels, Tafels, Klok, enz., enz.

Bonus zal gegeven worden.

F. J. BROERS,
Eenig Curator.

Kaapstad, 31 Maart 1877.

De Heer G. P. VAN ZIJL, Afslager.

KENNISGEVING.

DE Ondergeteekende geeft hiermede kennis, dat sedert eenigen tijd bij hem is komen aanloopen een bejaarde EZEL, zwartvaal van kleur en met vier witte streepen op den linker voorpoot. De eigenaar kan denzelven terug krijgen, mits betalende de kosten dezer advertentie.

P. G. DE VILLIERS, Jr.

Hooikraal, Malmesbury,
9 Julij 1877.

George Findlay & Co.

HEBBEN ONTVANGEN

Uit de "CAPE CITY,"

WRINGer Mangel Machines
Grasmaaijers
Graven, een groot assortiment, verschillende kwaliteiten
Spitvoren, 4, 5, en 6 tanden
Pikken en Boschpikken
Paarden en Ezel Hoefijzers
Wors machines en Koffijmolens
Messen Schoenmakers, **Komkommer** Schaven
Patent Brood Snijders
Zeilgaren en Netgaren
Looden Pijpen en Composities Gas Pijpen
Machinolie en Katoen Pluis
Paraffine Tafellampen, nieuwe patronen
Do., Muur en Hang Lampen
Do., Kookkagchels.

Hardewaren Pakhuizen, Gravestraat.

STUTTAFORD & CO.

ONTPAKKEN

Nieuwe Bloemen, Costumes, Ulsters, Linten, Kombaarzen, Laken, Doeskin en Baatjesgoed
Hemden, Kousen, Trimmings, Knopen, Gempjes, Zwarte Krip, Alpaccas, Merinoes en Lustres,

IN 'T GROOT EN KLEIN.

MODEPAKHUIZEN, ADDERLEYSTRAAT.

C. RITTER,

St. Georgestraat, No. 15. Kaapstad,

HEEFT VOORHANDEN EN TE KOOP:

TAPIJTEN en KARPETTEN
Tafelkleeden, Divanet enz.
Weefgoederikelen: Alpaca, Hout, Gidrano
Plasties in groote verscheidenheid
Berlijnsche Gekleurde Wol en Naaiwerk
Neurenburgsch Speelgoed
Schilderijlijsten
Homoeopathische Medicijnen van erkende goede hoedanigheid, enz., enz., enz.

SCHUTVERKOOPINGEN.

Door de Schutmeesters en op de plaatsen en dagen als ondergemeld, zal verkooping worden gehouden van vee als volgt:—

Junij 19.—A. B. de Villiers, A C.zn., Groot Drakenstein:—Twee Ezels, een donkerbruine Merrie, met een valen bek en vale pens, oud; en een lichtbruine Ruin, mager en oud, zonder merken.

Junij 29.—D. L. Ehlers, Zoovoorbij, wijk 24 Rivieren:—Twee Ossen, een vaal bonte, gemerkt linkeroor stomp, regteroor winkelhaak van achteren, slip van voren; en een zwarte Os met witte kwast, linkervoorpoot wit en een witte streep achter het regterblad, gemerkt linkeroor lelie, regteroor stomp en een halve maan van voren.

Junij 30.—Robert D. Wicomb, Matjesrivier, Cango, distrikt Ouitshoorn,—een muiskleurige Muilezel, geen merken, gebrand op regterzijde van nek; en een roodbonte Os, gemerkt linkeroor halvemaan van voren en scheur van achteren.

Junij 30.—Alex. Meijer, Ruiterskraal, afdeeling Mosselbaai.—een roodbonte Os, omtrent vijf jaar oud, gemerkt linkeroor stomp en scheur, regteroor winkelhaak van voren; alsook een zwarte Afrikaansche Bul, omtrent vijf jaar oud, regteroor snee van achteren, linkeroor drie sneedjes, kale plek op den rug.

De Zuid-Afrikaan.

KAAPSTAD, WOENSDAG, 12 JUNIJ, 1877.

"DE ANDERE ZIJDE."

Onze geachte correspondent "Afrika" wil zich geenszins opwerpen als onvoorwaardelijk verdediger der handelwijze van de Britsche Regering in de Transvaal, maar meent toch, dat er niet genoeg gelet wordt op wat van "de andere zijde" te zeggen valt. En om die zijde ook eens aan het woord te doen komen, verzoekt hij ons een uittreksel over te nemen uit de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*. Wij voldoen gaarne aan het verzoek. Nu is het genoemde een dier bladen, die des heeren Burgers lof in Holland uitgalmden; en men zal bevinden, dat de ideën in het uittreksel gelucht eene trouwe, bijna slaafsche, weerkaatsing zijn van des ex Presidents laatste redevoeringen in den Volksraad. Maar daar wij die redevoeringen in dier tijd in haar geheel plaatsten, en bovendien een paar kolommen wijdden aan Sir T. Shepstone's opsomming derzelve, zal het Rotterdamsche uittreksel wel niets nieuws leveren voor den trouwen lezer van de *Zuid Afrikaan*; en "aan de andere zijde" wordt alzoo veel minder regt gedaan door onzen correspondent, dan wij zelven reeds uit eigene vrije beweging deden.

Wij willen echter nogmaals het groote argument ten gunste van de gewelddadige annexatie der Republiek door de Britsche Regering in oogenschouw nemen. Dat argument bestaat in Sir T. Shepstone's bewering, dat de magteloosheid der Republiek een voor de aangrenzende Britsche kolonien blijvend en zeer dreigend gevaar in het leven riep. Wij antwoorden met de volgende opmerkingen:—

Wij ontkennen die magteloosheid. De Transvaalschen namen wel met Secocoenisberg stormenderhand in; maar evenmin gelukte het in der tijd den Vrijstaatschen, den berg van Moshesh te nemen. Zij trokken wel voor het meerendeel na den mislukten aanval huiswaarts, doch de Vrijstaatsche boeren deden meermalen hetzelfde. En gelijk de laatsten desniettemin hun jaren langen krijg beëindigden met Moshesh tot sluiten te brengen, zoo gelukte het ook den eersten, Secocoeni na een strijd van nog geen tien maanden te dwingen tot een vrede, die voor de Republiek altijdens voordeelig was. Dat geschiedde, wel is waar, niet zonder dat de Staat aan geldgebrek kwam te lijden; maar geldgebrek is bestaanbaar met de krachtigste openbaringen van militaire magt, gelijk de gansche geschiedenis leert, en zelfs op het oogenblik bewezen wordt door de enorme strijdkrachten, welke het bankroete, doch niettemin door Engeland begunstigde Turkije maanden lang in het veld hield en nu nog houdt. Hetzelfde geldgebrek, dat de Transvaal ondervond in den strijd met Secocoeni, ondervond die Vrijstaat in dien met Moshesh. Slechts door het fabriceren van "bluebacks" kon de Bloemfontein sche Regering in dat gebrek voorzien; de Pretoriaansche daarentegen had nog niet de toevlugt tot zoodanig redmiddel genomen.

Voorts, gedurende den ganschen krijg bleek Secocoeni's magt oneindig minder geducht te zijn, dan die van Moshesh was. Deze laatste viel de Vrijstaatsche kommandos, zelfs van duizend man sterk, meermalen in het open veld, ja zelfs tot in hunne lagers aan. Secocoeni daarentegen kon met zijn gansche leger nimmer weerstand bieden aan zelfs vijf-en-twintig boeren op het platte land.

Men spreekt van regeringsbeschikking door het land. Maar waarin bleek die? Een paar ambtenaren, die door de Regering afgezet waren, wilden wel twee spat verwekken, maar zij werden spoedig tot hun pligt gebragt. Op de Goudvelden trachtten de Engelsche delvers wel het geregt te weerstaan, doch ook zij moesten weldra ondervinden, dat de arm der Regering lang genoeg was om hen te bereiken.

Op het oogenblik, dat Sir T. Shepstone zijne proclamatie uitvaardigde, werd de Regering geëerbiedigd van het eene uiteinde der republiek tot het andere. Er was pas eene herziening der acte naar den eisch des tijds door den Volksraad gepasseerd. De acte was op differente vergaderingen goedgekeurd; de gewapende politie, die het gezag der Regering zou doen gelden, vond bijval; en belastingen, welke lang waren uitgebleven, waren snel aan het inkomen. Juist toen was het, dat de Britsche Commissaris zijn inzwelgingstoer verrigtte. Hij kon niet wachten totdat de Confederatie-questie, die door den Volksraad naar de bevolking was verwezen, op grondwettige wijze door deze zou zijn uitgemaakt. Het gevaar was met één zoo overstelpend geworden.

Het was alsof hij vreesde, dat indien de hervorming eerst in vollen gang was en Secocoeni zich doodstil ging houden, de zaken denzelfden gunstigen keer zouden nemen, als die in den Vrijstaat hadden genomen, en er alzoo geene enkele verontschuldiging voor de verkrachting van 's lands onafhankelijkheid zou overblijven.

Ontkennen wij alzoo de magteloosheid der Republiek, dan betwisten wij natuurlijk ook het gevaar, dat beweerd wordt daaruit te zijn voortgesproten voor de Britsche kolonie. Wij konden volstaan met te wijzen op het onbetwistbare feit, dat zoolang de oorlog duurde, geen enkel opperhoofd binnen de Republiek het hoofd verhief tegen de boeren. Integendeel, opperhoofden, die voorheen teekenen van weerstrevigheid gaven, een Mapoch en Sebedela, bijv., zonden manschappen die trouw aan de boeren-zijde vochten. En behoeven wij eene verdere blootlegging van het valsche der bewering, dan beroepen wij ons op de ondervinding der kolonie zelve. De oorlogsgeruchten aan de grenzen namen een aanvang, lang voordat de Transvaalsche oorlog was begonnen; en zij namen af, niettegenstaande hooggekleurde berigten omtrent Transvaalsche nederlagen over het gansche land werden verspreid door de Engelsche pers. Zelfs een Sprigg moest erkennen, dat de oorlog tegen Secocoeni onder de kaffers op onze grenzen veel minder attentie wekte, dan die tusschen Frankrijk en Duitschland in der tijd.

Maar gesteld eens, dat de Transvaalsche magteloosheid en het gevaar daaruit voorspruitende voor de Britsche kolonien werkelijk zoo groot was, als de edele ridder ons wil doen gelooven—dan vragen wij of Engeland zelf niet daaraan de hand had? Secocoeni's kracht, waaraan is die te wijten? Aan dien vrijen handel in geweren en ammunitie, waartegen te vergeefs werd geprotesteerd, maar die aan banden werd gelegd, zoodra de Britsche vlag over de Vaal was geheschen.

Zie, Lord Carnarvon zond in den aanvang van 1875 eene dépêche uit, waarin alle Zuid Afrikaansche Staten en Kolonien werden uitgenoodigd tot een vriendschappelijk onderhoud, ten einde eenerlei inboorlingen-politiek voor gansch Zuid Afrika te verkrijgen. "Aaneensluiting van blank tegenover zwart"—deze zou van nu voortaan de leus zijn. Dat lokaas werd tot verveelens toe uitgeworpen. Maar verstaan wij Froude's zinspeling op 's heeren Southey's staatkunde, te vinden op pagina 380 zijner "Short Studies" dan was een Britsche Gouverneur al dien tijd bezig met de "Republiek te beheeren met behulp van inboorling-opperhoofden." En waar was Engelands vriendschap, waar de aaneensluiting der blanken, zoodra een inboorlingen-opperhoofd tegen den Staat in opstand kwam? De zwarte stam werd dadelijk door Engeland als oorlogvoerende mogendheid erkend en eene proklamatie uitgevaardigd, die Britsche onderdanen verbood, de blanke boeren te helpen, maar hen in staat stelde zonder wetsverkrachting den zwarten kaffer bij te staan. Secocoeni's pretentien werden gretig geloofd. Het was grondhonger, zeide Lord Carnarvon, die de boeren bezielde. Werd er bij ongeluk eene kaffermeid doodgeschoten, dan schreef Sir H. Barkly desaangaande eene ellenlange remonstrantie aan de Pretoriaansche Regering. Maar sneden Secocoeni's lammeren een vrouw levend de borsten uit en pleegden zij dergelijke gruwelstukken meer, dat werd bedekt met den mantel der Christelijke Liefde. De "vriendschappelijke aaneensluiting" werd geopenbaard, door de boeren op alle mogelijke wijze verdacht te maken en den voet dwars te zetten. En toen gemeend werd, dat zoodanige praktijken de Republiek in benarde omstandigheden hadden gebragt, werd—met Secocoeni, die den oorlog had begonnen, niet Cetewayo, die gezegd werd met een barbaarschen oorlog te dreigen—maar de blanke, de bevriende Republiek, de Republiek, die nog slechts weinige dagen te voren aangeboden had, hare inboorlingen-politiek en haar dwang-tarief, naar Britannies wenschen, te regelen, met bedreiging van kracht en geweld, ingesloot door den Britschen wolf, die het Republikeinsche Roodkapje zoo kort geleden nog met liefkozingen had beladen. Is het wonder, dat mannen, die de schoone woorden van Engeland's Minister met welgevallen hadden ontvangen, en die hoop hadden gekoesterd, dat de staatkunde van wederzijdsch toenaderen zou leiden tot een begraven en vergeten van oude grieven, en tot eene vrijwillige vereeniging onder de Britsche vlag, thans met walging zijn vervuld, en blozen over hunne eens argeloze maar nu voor altoos gerindigde ligtgeloovigheid.

DE WIJNBOUWERSVEREENIGING.

De vergadering die heden wordt gehouden door de aandeelhouders dezer vereeniging, schijnt een buitengewonen graad van belangstelling verwekt te hebben in de wijndistrikten. Te Wellington, Franschhoek, Paarl en Stellenbosch werden goed bezochte voorloopige vergaderingen gehouden om de Concept-acte van Overeenkomst te overwegen. Op al die vergaderingen zijn talrijke veranderingen in de Acte aan de hand gegeven. Sommige dier veranderingen zijn van groot belang en dienen te worden aangenomen; andere echter schijnen de vrucht te zijn van misvatting of van overdreven vrees.

Ook de nominatie van Direkteuren werd besproken. Wellington nomineerde twee, Franschhoek een, Paarl twee, en Stellenbosch zamen met Somerset West twee—allen te zamen zeven, zoodat er voor Kaapstad slechts *twee* overblijven, tewijl de Acte bepaalt, dat er *vier* in de stad zullen moeten woonachtig zijn of handel drijven. Wij vreezen dat de buitendistrikten twee hunner nominés zullen moeten laten varen.

Nadat bovenstaande geschreven was, vernamen wij dat de buitenaandeelhouders van twee der zeven door hen genomineerden hebben afgezien.

De nieuwe N. G. Kerk te Molteno zal op den 18den dezer ingewijd worden. Ds. H. Kriel, De Vasnek en andere leeraren zullen bij deze plegtigheid tegenwoordig zijn.—*N. Post.*

Robertson.—Wij hebben fraaije regens gehad—doch desniettegenstaande heerschen de maselen en scharlakenkoorts thans ook hier. Zoo ver wij weten is er reeds een kindje aan bezweken.—*Correspondent.*

De "Vineyard."—Een schrijver in de *Cape Times* zegt, dat Sir Bartle Frere het verlangen heeft te kennen gegeven, dat de aankoop van bovengenoemd buitenverblijf, ten zijnen behoeve, niet meer in het Parlement zal worden aangeroerd.

Nieuw Blad.—Weldra zal een nieuw blad worden uitgegeven te Kaapstad, getiteld: *The Lantern*, en wel door den heer A. A. Geary. Het zal eene wekelijksche kritiek bevatten en worden gepubliceerd met een carton.

Let wel!—Onder het huisraad van mevrouw de weduwe H. Cloete, dat op Vrijdag morgen, 15 dezer, te no. 3, Roelandstraat, zal verkocht worden, zijn eenige exemplaren heel oud Chineesch porselein, dat tegenwoordig zoo gezocht is.—(*Zie Advertentie*).

Het Algemeene Presbyteriaansche Concilie.—Wij vernemen dat er eene uitnoodiging zal worden uitgezonden, ook naar Zuid-Afrika, om op de twee Zondagen voor het Concilie te Edenburg, bijzonder Gods zegen over die zamenkomst af te smeeken.

Onbevoegdheid.—Catharina Kohl, een weduwe, wonende te Grahamstad, is verleden week ter teregtstelling verwezen op de aanklagt, dat zij in de uitoefening harer verloskundige praktijk den dood eener vrouw veroorzaakt had, en wel, naar de verklaring van Dr. Atherstone, door de onhandige aanwending van een scherp instrument.

Twee soldaten te Oost Londen zijn in hechtenis genomen en ter teregtstelling gecommitteerd wegens beweerde vreeselijke mishandeling van een Hottentot, wien zij o. a. een bottel in het aangezigt stuk geslagen en verdere zware verwondingen toegebragt hebben, zoo dat het leven van dien man er waarschijnlijk mede gemoeid zal zijn.

De heer Sivewright, de Londensche telegrafist, thans aan het hoofd van het departement in deze Kolonie, zal Vrijdag namiddag eene eerste voorlezing houden in de Openbare Boekerij alhier, waartoe het publiek zonder kaartjes toegang zal hebben. ZExc. de Gouverneur zal bij die gelegenheid voorzitter zijn.

Kimberley.—Belemmering van Annexatie in het House of Assembly baart hier groot misnoegen. Censusopgaven kunnen onmogelijk voor 't midden van Julij gereed zijn. Inlichtingen, volgens welke Southey blijkbaar handelt, door personen geleverd met land-kliek verbonden. James Murray, ingenieur, aktie begonnen tegen Atkins, voor laster. £2500 gevraagd.

Onderwijs.—De Commissie, onlangs door de Zuid-Afrikaansche Onderwijzers-Vereeniging daartoe gekozen, heeft Zaturdag eene vergadering gehouden en besloten, om binnen kort het prospectus uit te geven van het nieuwe orgaan dat den naam dragen zal van "Educational Journal and Literary and Scientific Record for South Afrika," dus een tijdschrift gewijd aan onderwijs, letterkunde en wetenschappen.

Gerregtelijk onderzoek.—Maandag werd door den Magistraat onderzoek gehouden omtrent de twee lijkjes die verleden week op het strand gevonden zijn. Het geneeskundige rapport hield in, dat de dood van een dier kinderen het gevolg was van natuurlijke oorzaken, terwijl die van het andere verhaast, zooal niet veroorzaakt was door kwetsing van de hersenen.

Kleinplaats, Clanwilliam, 6 Junij 1877.—Hier is van den 1sten Mei tot den 2den Junij meer regen geweest dan zonneschijn.—De scharlakenkoorts regeert hier heel erg.—In de nabijheid is een heer, die somtijds met de vallende ziekte geplaagd is, en nu behandeld wordt door eene doktores, die verzekert, dat de man betooverd is. Hoe is het toch mogelijk, dat men aan zulke fabels kan gelooven?—Wij wonen bij het einde van Elandskloof, alwaar de Eerwaarde heer A. G. le Roux, leeraar van de kleurlingen, is. Hij is een brave man, mededeelzaam aan de armen en laat en vroeg herbergzaam voor bekenden en onbekenden.—*Medegedeeld.*

Clanwilliam.—Verleden Woensdag is de heer Meurant, de C.C. en R.M., met zijne echtgenoote van daar op reis gegaan naar Riversdale, westwaarts ZEd. in dezelfde kwaliteit er is overgeplaatst. Voor het vertrek werd hem door ruim dertig ingezetenen, bij adres, een hartelijk woord van afscheid en van dankbaarheid voor hetgeen hij voor het distrikt gedaan had, toegesproken, waarvoor hij in gelijke hartelijke bewoordingen antwoord heeft gegeven.—Er is zware regen in het distrikt gevallen. De Jandissels- en de Olifantsrivier zijn in geen acht jaren zoo vol geweest als in de laatste weken het geval was. Er is alle uitzigt op een overvloedigen oogst.

Nieuwe Insolventies.—Johannes Arnoldus J. Kiebel, van de afdeeling Graaff-Reinet; schulden, £562 10s.; tekort £92 4s. 4d.—Adrian Ball, Jr., van de afdeeling Tulbagh; schulden, £316 17s. 11d.; tekort £106 2s. 1d.—Abraham Ignatius le Roex, van Langehoogte, afdeeling Caledon; schulden, £76 13s. 6d.; tekort, £10 18s. 6d.—Gert Johannes Cloete, van de afdeeling Graaff-Reinet, boer; schulden, £1,122; tekort, £203 15s.—Petrus Johannes Truter, P.s.zn., van de afdeeling Malmesbury; schulden, £208 18s. 3d.; tekort, £120 6s.—Constant Johan Wahl, van de Paarl; wagenmaker, schulden, £632 3s.; tekort, £125 1ss. 6d.—Ryno Johannes Keijter, van Ceres, wagenmaker, schulden, £985 7s. 6d.; tekort, £248 2s.

Maandelijksche Bidstond.—De Bidstond, op 11 Maandag avond in de Groote Kerk gehouden, werd, beter bijgewoond, dan ik mij kan herinneren, sedert vele jaren gezien te hebben. Het was mij en anderen tot een genoegen, om niet alleen onze drie leeraren maar zoovele kerkeraadsleden tegenwoordig te zien; en ik wil hopen, dat degenen, die in de uitbreiding van Christus Koningrijk belang stellen en er om bidden, dit genoegen van nu voortaan maandelijks smaken zullen. Het is een teeken ten goede, wanneer bidstonden talrijk bijgewoond worden. Ik wil ook hopen, dat de opwekking aan de zusters, om deel te nemen aan het gezelschap, dat voor de Zending werkt, niet te vergeefs zal gedaan zijn, maar dat men in de toekomst vernemen zal, dat het werkgezelschap door minstens dertig of veertig ijverige zusters gevoegd bijgewoond wordt.—*Door een Lidmaat ingezonden.*

Franschhoek.—Een bijeenkomst van aandeelhouders in de Wijnbouwersvereeniging gieteren gehouden. Opkomst talrijk. Doel om Akte te overwegen en kandidaat voor toekomstig direkteurschap voortestellen. Correspondent gedacht een rapport in te leveren, doch niet in staat, omdat men reeds in Committee-generaal ging ter finale afhandeling van Acte van Overeenkomst, voor dat eerste lezing er door was. Fout werd gevonden met Artikelen 1, 9, 25, 22, 34, 45, 51, 62. Daarop werd de heer J. Joubert voorgesteld als kandidaat voor het direkteurschap, en de heer Joh. Hauman als vertegenwoordiger op de eerstkomende algemeene vergadering te Kaapstad.—Weder zeer fraai in de laatste dagen.—Laatst een gekleurd kindje verdronken in de Franschhoeksche rivier. Waarschijnlijk bij ongeluk ingevallen en afgedreven door den stroom. Paar dagen later bijna op een afstand was van een half uur te voet ver in de rivier gevonden.—*Correspondent.*

Alweer een aktie voor laster.—In het Hof voor de Oostelijke distrikten is verleden week aanzoek gedaan om eene aktie wegens libel—O'Brien en Cahill *vs.* de *Northern Post*.—die te Grahamstad zou voorkomen, te verwijzen naar het Rondraande Hof. Het libel, waarvoor de eischers verhaal zoeken, was vervat in een artikel, gepubliceerd in de *Northern Post*, ongeveer een jaar geleden, en dat o. a. inhield, dat de eischers waren gearresteerd en ingekerkerd wegens het plegen van inbraak in de N. G. Kerk te Dordrecht en het bedrijven van wandaden aldaar. De verweerders, de heeren Caldecott, Sauer en Kriel, verzochten het Hof om verwijzing naar Dordrecht of Aliwal. De heer Brown, voor eischer, bestreed het aanzoek, dat door den heer Stockenström voor de verweerders ingediend werd. Maar het Hof, de argumenten gehoord hebbende, stond het aanzoek toe, waarop de advokaat voor den eischer Dordrecht koos. De kosten te worden betaald door de verliezende partij in de aktie zelve.

Een treurige reeks van ongelukken.—Een correspondent schrijft aan de *Natal Witness* uit dezer van Newcastle:—"Van daag is het een treurige dag geweest van wege ongelukken. Heden morgen kliefde een soldaat van het 13de regement, alhier in het hospitaal achtergelaten, het hoofd open van een scharlakenkoorts thans ook hier. Zoo ver wij weten is er reeds een kindje aan bezweken.—*Correspondent.*

De "Vineyard."—Een schrijver in de *Cape Times* zegt, dat Sir Bartle Frere het verlangen heeft te kennen gegeven, dat de aankoop van bovengenoemd buitenverblijf, ten zijnen behoeve, niet meer in het Parlement zal worden aangeroerd.

Nieuw Blad.—Weldra zal een nieuw blad worden uitgegeven te Kaapstad, getiteld: *The Lantern*, en wel door den heer A. A. Geary. Het zal eene wekelijksche kritiek bevatten en worden gepubliceerd met een carton.

Let wel!—Onder het huisraad van mevrouw de weduwe H. Cloete, dat op Vrijdag morgen, 15 dezer, te no. 3, Roelandstraat, zal verkocht worden, zijn eenige exemplaren heel oud Chineesch porselein, dat tegenwoordig zoo gezocht is.—(*Zie Advertentie*).

Het Algemeene Presbyteriaansche Concilie.—Wij vernemen dat er eene uitnoodiging zal worden uitgezonden, ook naar Zuid-Afrika, om op de twee Zondagen voor het Concilie te Edenburg, bijzonder Gods zegen over die zamenkomst af te smeeken.

Onbevoegdheid.—Catharina Kohl, een weduwe, wonende te Grahamstad, is verleden week ter teregtstelling verwezen op de aanklagt, dat zij in de uitoefening harer verloskundige praktijk den dood eener vrouw veroorzaakt had, en wel, naar de verklaring van Dr. Atherstone, door de onhandige aanwending van een scherp instrument.

Twee soldaten te Oost Londen zijn in hechtenis genomen en ter teregtstelling gecommitteerd wegens beweerde vreeselijke mishandeling van een Hottentot, wien zij o. a. een bottel in het aangezigt stuk geslagen en verdere zware verwondingen toegebragt hebben, zoo dat het leven van dien man er waarschijnlijk mede gemoeid zal zijn.

De heer Sivewright, de Londensche telegrafist, thans aan het hoofd van het departement in deze Kolonie, zal Vrijdag namiddag eene eerste voorlezing houden in de Openbare Boekerij alhier, waartoe het publiek zonder kaartjes toegang zal hebben. ZExc. de Gouverneur zal bij die gelegenheid voorzitter zijn.

Kimberley.—Belemmering van Annexatie in het House of Assembly baart hier groot misnoegen. Censusopgaven kunnen onmogelijk voor 't midden van Julij gereed zijn. Inlichtingen, volgens welke Southey blijkbaar handelt, door personen geleverd met land-kliek verbonden. James Murray, ingenieur, aktie begonnen tegen Atkins, voor laster. £2500 gevraagd.

Onderwijs.—De Commissie, onlangs door de Zuid-Afrikaansche Onderwijzers-Vereeniging daartoe gekozen, heeft Zaturdag eene vergadering gehouden en besloten, om binnen kort het prospectus uit te geven van het nieuwe orgaan dat den naam dragen zal van "Educational Journal and Literary and Scientific Record for South Afrika," dus een tijdschrift gewijd aan onderwijs, letterkunde en wetenschappen.

Gerregtelijk onderzoek.—Maandag werd door den Magistraat onderzoek gehouden omtrent de twee lijkjes die verleden week op het strand gevonden zijn. Het geneeskundige rapport hield in, dat de dood van een dier kinderen het gevolg was van natuurlijke oorzaken, terwijl die van het andere verhaast, zooal niet veroorzaakt was door kwetsing van de hersenen.

Kleinplaats, Clanwilliam, 6 Junij 1877.—Hier is van den 1sten Mei tot den 2den Junij meer regen geweest dan zonneschijn.—De scharlakenkoorts regeert hier heel erg.—In de nabijheid is een heer, die somtijds met de vallende ziekte geplaagd is, en nu behandeld wordt door eene doktores, die verzekert, dat de man betooverd is. Hoe is het toch mogelijk, dat men aan zulke fabels kan gelooven?—Wij wonen bij het einde van Elandskloof, alwaar de Eerwaarde heer A. G. le Roux, leeraar van de kleurlingen, is. Hij is een brave man, mededeelzaam aan de armen en laat en vroeg herbergzaam voor bekenden en onbekenden.—*Medegedeeld.*

Clanwilliam.—Verleden Woensdag is de heer Meurant, de C.C. en R.M., met zijne echtgenoote van daar op reis gegaan naar Riversdale, westwaarts ZEd. in dezelfde kwaliteit er is overgeplaatst. Voor het vertrek werd hem door ruim dertig ingezetenen, bij adres, een hartelijk woord van afscheid en van dankbaarheid voor hetgeen hij voor het distrikt gedaan had, toegesproken, waarvoor hij in gelijke hartelijke bewoordingen antwoord heeft gegeven.—Er is zware regen in het distrikt gevallen. De Jandissels- en de Olifantsrivier zijn in geen acht jaren zoo vol geweest als in de laatste weken het geval was. Er is alle uitzigt op een overvloedigen oogst.

Nieuwe Insolventies.—Johannes Arnoldus J. Kiebel, van de afdeeling Graaff-Reinet; schulden, £562 10s.; tekort £92 4s. 4d.—Adrian Ball, Jr., van de afdeeling Tulbagh; schulden, £316 17s. 11d.; tekort £106 2s. 1d.—Abraham Ignatius le Roex, van Langehoogte, afdeeling Caledon; schulden, £76 13s. 6d.; tekort, £10 18s. 6d.—Gert Johannes Cloete, van de afdeeling Graaff-Reinet, boer; schulden, £1,122; tekort, £203 15s.—Petrus Johannes Truter, P.s.zn., van de afdeeling Malmesbury; schulden, £208 18s. 3d.; tekort, £120 6s.—Constant Johan Wahl, van de Paarl; wagenmaker, schulden, £632 3s.; tekort, £125 1ss. 6d.—Ryno Johannes Keijter, van Ceres, wagenmaker, schulden, £985 7s. 6d.; tekort, £248 2s.

Maandelijksche Bidstond.—De Bidstond, op 11 Maandag avond in de Groote Kerk gehouden, werd, beter bijgewoond, dan ik mij kan herinneren, sedert vele jaren gezien te hebben. Het was mij en anderen tot een genoegen, om niet alleen onze drie leeraren maar zoovele kerkeraadsleden tegenwoordig te zien; en ik wil hopen, dat degenen, die in de uitbreiding van Christus Koningrijk belang stellen en er om bidden, dit genoegen van nu voortaan maandelijks smaken zullen. Het is een teeken ten goede, wanneer bidstonden talrijk bijgewoond worden. Ik wil ook hopen, dat de opwekking aan de zusters, om deel te nemen aan het gezelschap, dat voor de Zending werkt, niet te vergeefs zal gedaan zijn, maar dat men in de toekomst vernemen zal, dat het werkgezelschap door minstens dertig of veertig ijverige zusters gevoegd bijgewoond wordt.—*Door een Lidmaat ingezonden.*

Franschhoek.—Een bijeenkomst van aandeelhouders in de Wijnbouwersvereeniging gieteren gehouden. Opkomst talrijk. Doel om Akte te overwegen en kandidaat voor toekomstig direkteurschap voortestellen. Correspondent gedacht een rapport in te leveren, doch niet in staat, omdat men reeds in Committee-generaal ging ter finale afhandeling van Acte van Overeenkomst, voor dat eerste lezing er door was. Fout werd gevonden met Artikelen 1, 9, 25, 22, 34, 45, 51, 62. Daarop werd de heer J. Joubert voorgesteld als kandidaat voor het direkteurschap, en de heer Joh. Hauman als vertegenwoordiger op de eerstkomende algemeene vergadering te Kaapstad.—Weder zeer fraai in de laatste dagen.—Laatst een gekleurd kindje verdronken in de Franschhoeksche rivier. Waarschijnlijk bij ongeluk ingevallen en afgedreven door den stroom. Paar dagen later bijna op een afstand was van een half uur te voet ver in de rivier gevonden.—*Correspondent.*

Alweer een aktie voor laster.—In het Hof voor de Oostelijke distrikten is verleden week aanzoek gedaan om eene aktie wegens libel—O'Brien en Cahill *vs.* de *Northern Post*.—die te Grahamstad zou voorkomen, te verwijzen naar het Rondraande Hof. Het libel, waarvoor de eischers verhaal zoeken, was vervat in een artikel, gepubliceerd in de *Northern Post*, ongeveer een jaar geleden, en dat o. a. inhield, dat de eischers waren gearresteerd en ingekerkerd wegens het plegen van inbraak in de N. G. Kerk te Dordrecht en het bedrijven van wandaden aldaar. De verweerders, de heeren Caldecott, Sauer en Kriel, verzochten het Hof om verwijzing naar Dordrecht of Aliwal. De heer Brown, voor eischer, bestreed het aanzoek, dat door den heer Stockenström voor de verweerders ingediend werd. Maar het Hof, de argumenten gehoord hebbende, stond het aanzoek toe, waarop de advokaat voor den eischer Dordrecht koos. De kosten te worden betaald door de verliezende partij in de aktie zelve.

Een treurige reeks van ongelukken.—Een correspondent schrijft aan de *Natal Witness* uit dezer van Newcastle:—"Van daag is het een treurige dag geweest van wege ongelukken. Heden morgen kliefde een soldaat van het 13de regement, alhier in het hospitaal achtergelaten, het hoofd open van een scharlakenkoorts thans ook hier. Zoo ver wij weten is er reeds een kindje aan bezweken.—*Correspondent.*

De "Vineyard."—Een schrijver in de *Cape Times* zegt, dat Sir Bartle Frere het verlangen heeft te kennen gegeven, dat de aankoop van bovengenoemd buitenverblijf, ten zijnen behoeve, niet meer in het Parlement zal worden aangeroerd.

Nieuw Blad.—Weldra zal een nieuw blad worden uitgegeven te Kaapstad, getiteld: *The Lantern*, en wel door den heer A. A. Geary. Het zal eene wekelijksche kritiek bevatten en worden gepubliceerd met een carton.

Let wel!—Onder het huisraad van mevrouw de weduwe H. Cloete, dat op Vrijdag morgen, 15 dezer, te no. 3, Roelandstraat, zal verkocht worden, zijn eenige exemplaren heel oud Chineesch porselein, dat tegenwoordig zoo gezocht is.—(*Zie Advertentie*).

Het Algemeene Presbyteriaansche Concilie.—Wij vernemen dat er eene uitnoodiging zal worden uitgezonden, ook naar Zuid-Afrika, om op de twee Zondagen voor het Concilie te Edenburg, bijzonder Gods zegen over die zamenkomst af te smeeken.

Onbevoegdheid.—Catharina Kohl, een weduwe, wonende te Grahamstad, is verleden week ter teregtstelling verwezen op de aanklagt, dat zij in de uitoefening harer verloskundige praktijk den dood eener vrouw veroorzaakt had, en wel, naar de verklaring van Dr. Atherstone, door de onhandige aanwending van een scherp instrument.

Twee soldaten te Oost Londen zijn in hechtenis genomen en ter teregtstelling gecommitteerd wegens beweerde vreeselijke mishandeling van een Hottentot, wien zij o. a. een bottel in het aangezigt stuk geslagen en verdere zware verwondingen toegebragt hebben, zoo dat het leven van dien man er waarschijnlijk mede gemoeid zal zijn.

De heer Sivewright, de Londensche telegrafist, thans aan het hoofd van het departement in deze Kolonie, zal Vrijdag namiddag eene eerste voorlezing houden in de Openbare Boekerij alhier, waartoe het publiek zonder kaartjes toegang zal hebben. ZExc. de Gouverneur zal bij die gelegenheid voorzitter zijn.

Kimberley.—Belemmering van Annexatie in het House of Assembly baart hier groot misnoegen. Censusopgaven kunnen onmogelijk voor 't midden van Julij gereed zijn. Inlichtingen, volgens welke Southey blijkbaar handelt, door personen geleverd met land-kliek verbonden. James Murray, ingenieur, aktie begonnen tegen Atkins, voor laster. £2500 gevraagd.

Onderwijs.—De Commissie, onlangs door de Zuid-Afrikaansche Onderwijzers-Vereeniging daartoe gekozen, heeft Zaturdag eene vergadering gehouden en besloten, om binnen kort het prospectus uit te geven van het nieuwe orgaan dat den naam dragen zal van "Educational Journal and Literary and Scientific Record for South Afrika," dus een tijdschrift gewijd aan onderwijs, letterkunde en wetenschappen.

Gerregtelijk onderzoek.—Maandag werd door den Magistraat onderzoek gehouden omtrent de twee lijkjes die verleden week op het strand gevonden zijn. Het geneeskundige rapport hield in, dat de dood van een dier kinderen het gevolg was van natuurlijke oorzaken, terwijl die van het andere verhaast, zooal niet veroorzaakt was door kwetsing van de hersenen.

Kleinplaats, Clanwilliam, 6 Junij 1877.—Hier is van den 1sten Mei tot den 2den Junij meer regen geweest dan zonneschijn.—De scharlakenkoorts regeert hier heel erg.—In de nabijheid is een heer, die somtijds met de vallende ziekte geplaagd is, en nu behandeld wordt door eene doktores, die verzekert, dat de man betooverd is. Hoe is het toch mogelijk, dat men aan zulke fabels kan gelooven?—Wij wonen bij het einde van Elandskloof, alwaar de Eerwaarde heer A. G. le Roux, leeraar van de kleurlingen, is. Hij is een brave man, mededeelzaam aan de armen en laat en vroeg herbergzaam voor bekenden en onbekenden.—*Medegedeeld.*

Clanwilliam.—Verleden Woensdag is de heer Meurant, de C.C. en R.M., met zijne echtgenoote van daar op reis gegaan naar Riversdale, westwaarts ZEd. in dezelfde kwaliteit er is overgeplaatst. Voor het vertrek werd hem door ruim dertig ingezetenen, bij adres, een hartelijk woord van afscheid en van dankbaarheid voor hetgeen hij voor het distrikt gedaan had, toegesproken, waarvoor hij in gelijke hartelijke bewoordingen antwoord heeft gegeven.—Er is zware regen in het distrikt gevallen. De Jandissels- en de Olifantsrivier zijn in geen acht jaren zoo vol geweest als in de laatste weken het geval was. Er is alle uitzigt op een overvloedigen oogst.

Nieuwe Insolventies.—Johannes Arnoldus J. Kiebel, van de afdeeling Graaff-Reinet; schulden, £562 10s.; tekort £92 4s. 4d.—Adrian Ball, Jr., van de afdeeling Tulbagh; schulden, £316 17s. 11d.; tekort £106 2s. 1d.—Abraham Ignatius le Roex, van Langehoogte, afdeeling Caledon; schulden, £76 13s. 6d.; tekort, £10 18s. 6d.—Gert Johannes Cloete, van de afdeeling Graaff-Reinet, boer; schulden, £1,122; tekort, £203 15s.—Petrus Johannes Truter, P.s.zn., van de afdeeling Malmesbury; schulden, £208 18s. 3d.; tekort, £120 6s.—Constant Johan Wahl, van de Paarl; wagenmaker, schulden, £632 3s.; tekort, £125 1ss. 6d.—Ryno Johannes Keijter, van Ceres, wagenmaker, schulden, £985 7s. 6d.; tekort, £248 2s.

Maandelijksche Bidstond.—De Bidstond, op 11 Maandag avond in de Groote Kerk gehouden, werd, beter bijgewoond, dan ik mij kan herinneren, sedert vele jaren gezien te hebben. Het was mij en anderen tot een genoegen, om niet alleen onze drie

tie die zich sedert geopenbaard had. Vette staat thans genoteerd op 1d. beneden de Maartprijzen; nu en dan 1d. lager, maar ook somtijds even hoog als in Maart. Vleeschgewasschen wol was zeer weinig aangeboden dat omtrent den stand van dit artikel iets te zeggen viel. Gereinigde soorten 1d. tot 1½d. gedaald, en dat is ook zeer bevredigde regt het gevaar met de beste vette en kruisgesoorten. Lamswol die in Maart zeer gezocht was en duur betaald werd, staat thans 2d. lager. Dit geldt de wol in 't algemeen. Vande Kaapsche wordt gezegd dat zij niet zoo zeer in de latere prijsherstelling gedeeld hebben. Van de 250,000 beschikbare balen waren op 12 Mei 37,500 balen verkocht en daaronder 2055 van de 20,582 Kaapsche.

Wij vinden hierin het volgende rapport over

STRIJSVEDEREN.

Londen, 17 Mei 1877.

De verkoopingen waren weder zeer groot en de Amerikaansche en Fransche handel zeer gedrukt en de binnenlandsche handel niet genoegzaam zijnde om den zeer grooten voorraad te verbruiken, zoo vielen de prijzen weder van omtrent 5 percent op de tamme vederen, terwijl goede wilde vederen hunne vorige prijzen bleven behouden en goede lange zwarte en fantasie vederen in vraag waren.

De verkoopingen bielden in, 152 kisten Kaapsche, gewaardeerd op £46,000, waarvan 79 kisten verkocht werden, behalende £23,000, en 33 kisten Egyptische en Mazardoor vederen, gewaardeerd op £7,500, waarvan 10 verkocht werden, halende £2,147.

LEWIS & PEAT.
Makelaars.

De andere Zuid-Afrikaansche produkten zijn er geen veilingen geweest. De prijs-opgaven zijn dus nominaal.

Laatste Telegrammen van Europa.

VIA MADEIRA

Londen, 22 Mei 1877.

Per bericht van McMahon zijn de zittingen der Fransche Kamers voor eene maand geschorst. Hij verklaart besloten te zijn, het *status quo* te handhaven en zich niet bij de radikale faktie aan te sluiten.

Het Russische Hoofdkwartier is thans te Plojesti, alwaar de Keizer binnen kort verwacht wordt.

De Roumenische Kamers hebben eene resolutie genomen om Turkije den oorlog en het land onafhankelijk te verklaren.

In Roumenie hebben de Russen het fort van Ardahan met 82 kanonnen genomen.

Sheik-ul-Islam heeft den heiligen oorlog tegen Rusland verklaard.

De Engelsche blokkade gaan voor de aanhechting der Transvaal te bespoedigen. De eerste keuren baar goed, sechs [illegible] Britsche vertegenwoordigingen [illegible] van volstrekte neutraliteit te afwaren.

HET PARLEMENT.

WETGEVENDE RAAD.

MAANDAG, 11 JUNIJ.

PETITIEN

Ingediend door den heer Quin, uit Burgersdorp, om [illegible] van de Stormberg-spruit. (2) Door den heer Molteno van de Oriental Bank Corporation, om zekere wijziging in artikel achttien der bill, tot de annexatie van West Griekwaland.

KENNISGEVING VAN MOTIEN.

De heer Brown gaf kennis van eene vraag, of door de Regering eene eenig praktisch effekt was gegeven aan het Raadsbesluit van 7 Junij 1875, betreffende emigration voor het beter beheer van Kaffer- en Fingo-locatien op Gouvernementsgrond aan de grenzen; en zoo ja, of de gemaakte regulation kunnen ter tafel gelegd worden.

De heer Geard gaf kennis dat hij vragen zou, bij wie de aanspraklijkheid berustte, om in onze havens kwarantaine schepen en quarantaine te leggen.

De heer Quin gaf kennis van eene vraag om het ter tafel legging van [illegible] bewijsstukken voor de bewering van den Secretaris van de Zulus der Inlanders, in het Britsche [illegible] Nehemiah Mosheshi getracht had, eene Confederatie van inlandsche staten en tegen de Boers tot stand te brengen; met en benevens een rapport van den Hoofdmagistraat in Oost Griekwaland, of deze hier zijne eerste ambtsaanvaarding [illegible] de beschuldiging had gemaakt.

SPOORWEGSTATION DE KAAPSTAD.

In antwoord op eene vraag van den heer Godlonton werd door den Commissaris van Openbare Werken medegedeeld, dat de gebouwen, uitmakende het eindstation te Kaapstad, omtrent £31,000 moeten kosten, maar dat daardoor eene jaarlijksche besparing van huur van spoorweg-, telegraaf- en andere kantoren zou verkregen worden ten bedrage van £1,017, terwijl de Regering te [illegible] £[illegible] per jaar was aangeboden als huur voor [illegible] station, welke offerte [illegible] was aangenomen.

Aanleg over Maitland werd [illegible] door den Treasurer medegedeeld, dat [illegible] wat te doen met schepen, die met aanstekende ziekten aanboord in onze havens komen, thans in omstige overweging is bij de Regering, die natuurlijk verpligt is de quarantaine-wetten ten uitvoer te leggen. Maar er zijn maatregelen genomen, om aan de passagiers, die te Saldanha-baai gaan, [illegible] te geven, alle mogelijke gemak en geriefte bezorgen.

DE BULLEWAARDERS.

Door den heer Hofmeyr, antwoordde de Treasurer-generaal, dat met den Raad der Kaapsche Afrikaansche vereeniging [illegible] volgens welke [illegible] de belasting binnen zeker tijdperk zal [illegible]. De zaak [illegible] [illegible] dat er nu geen [illegible] meer zijn. [illegible] dat er nu geen hapering meer zal zijn. De aanschaffing van den heer Reid was [illegible].

TELEGRAFEN.

De heer Bowen gaf [illegible] betreffende het telegrafisch verkeer in de eerste vier maanden van dit jaar, welke [illegible] der Commissaris van Openbare Werken onmiddelijk werden ter tafel gelegd.

MEER STRENGE STRAFFEN.

De bill tot deze aanreiziging werd voor de derde maal gelezen.

BANKIERSBOEKEN.

De debatten over de tweede lezing dezer bill werden verdaagd.

DRIE BILLEN.

De bill tot wijziging der Spoorwegwetten, die tot bekrachtiging der Uitleveringswet en de Uitleveringsbill gingen, [illegible] drie zonder amendementen door het Comité Generaal.

WETGEVENDE VERGADERING.

MAANDAG, 11 JUNIJ.

EENE PETITIE

Werd [illegible] over de Uitenhaagsche beschorrie. Door [illegible] [illegible] van belang. Aan de orde was [illegible] de behandeling der Wet van den heer Maasdorp, tot [illegible] [illegible].

KROONLANDEN.

De Commissaris-generaal. Eene lange discussie vond plaats over het [illegible] van scheidsregterlijke uitspraken [illegible] verkoop van verpachte Kroonlanden. De [illegible] werd verdaagd.

GRIEKWALAND WEST ANNEXATIE.

De discussie over het [illegible] over deze [illegible] werd voortgezet door den heer Maasdorp, die het voorstel van den heer Southey onderschreef, [illegible] bill naar een speciaal comite te zenden, dat voorstel trachtte aannemelijk te maken [illegible] de bepaling te hebben, dat het comite [illegible] bevoegd den zitting te [illegible] van [illegible] rapport doen en wel binnen [illegible] dagen.

De Procureur-Generaal zeide, dat het voorstel van den heer Maasdorp den staat der zaken in zoo ver veranderde, als het gevaar verviel, dat de Wet zou verongelukken, een gevaar wat uit de woorden van den heer Southey blijkbaar dreigde. De Regering zou zich tegen de zaak thans niet meer verzetten, maar achtte het Comité geheel onnoodig. Men wist alles wat men weten wilde, maar het was eerst in Comité Generaal, dat de Regering met de inlichtingen in kwestie voor den dag dacht te komen. Het verbaasde spreker, dat de heer Southey, die meer van Grikwaland West wist dan iemand anders, zijn amendement had voorgesteld. Had de heer Molteno lange opgaven over bevolking, enz., gedaan, men had hem stellig verweten, dat hij met zooveel oneindige bijzonderheden voor den dag was gekomen. Verder weidde spreker nog in bijzonderheden uit over al hetgeen de voorstanders van het amendement wilden weten, en wat men in der daad al lang wist. Verder zeide hij, dat de Koloniale Secretaris niet beloofd had zich voor het Comité te zullen verklaren, maar alleen gezegd dat de motie eerst na de tweede lezing kon voorkomen. Wat de vergrooting van Grikwaland betrof, waar de heer Southey van gewaagd had, het scheen dat men in Grikwaland West een nieuw stuk van den Vrijstaat wilde, en spreker verbeeldde zich, dat men van de Kaapsche Regering niet eischen zou dat zij zoodanig iets zou voorstaan. Dit, echter, was de wensch van het "verbond." Het laatste punt waar spreker op kwam, was dat de Kaapkolonie Grikwaland West niet aanbechtte, maar alleen een voorstel omtrent de voorwaarden van Lord Carnarvon voorlegde, die er meê doen kon wat hij wilde en verder de zaak bij een Rijkswet zou bepalen. De Regering was overigens zelf geneigd om billijke wijzigingen in de Wet te brengen, maar het was gevaarlijk om de bevolking van een nieuw aangehecht land een grootere vertegenwoordiging toe te staan dan waar zij regt op had.

De heer Cole vond het zeer wijs, dat de Regering, volgens hare gewoonte, op het laatste oogenblik weer toegaf (o. o). Men kon zich begrijpen dat de Regering zich verbeeld had dat men, met het amendement, de Wet had willen doen mislukken. (De heer Jacobs: Ik [illegible] niet van bedoeling, maar van gevolg gesproken). Hij wees er verder op, dat Lord Carnarvon oorspronkelijk Confederatie met Grikwaland West verlangd had. De inlichtingen, die het Comité-Generaal kon bekomen, waren die der Regering, of van enkele leden van het Huis, maar wat men wilde, was inlichtingen van anderen. Spreker trad verder in een wederlegging van verschillende beweringen van den Prok.-Generaal, en zeide ten slotte dat men niet blindelings meest stemmen.

De heer Manuel zeide, dat, als het amendement van den heer Southey zonder het bijvoegsel van den heer Maasdorp voorkwam, hij er tegen zou stemmen. —Het schoen hem niet netjes van den heer Cole om de Regering te verwijten, dat zij aan den heer Maasdorp had toegegeven.

De heer Paterson geantwoord hebbende op de rede, Vrijdag door den heer Merriman gehouden, werd het voorstel van den heer Southey in stemming gebragt met het bijvoegsel van den den heer Maasdorp en aangenomen.

Het comité zal dus bestaan uit de heeren Molteno, Manuel, Probart, Paterson, C. Watermeijer, de Wet en Southey.

BANKEN.

De heer Paterson stelde daarop de tweede lezing van zijn Wet op de Beperkte Verantwoordelijkheid voor, zonder toelichting.

VERGIFT.

De heer Boyes stelde de tweede lezing van zijne Wet over den verkoop van rattenkruid en andere vergiften voor.—De heer Stigant maakte eene aanmerking over eene uitdrukking der Wet, en de heer Sprigg wilde weten waar de Wet eigenlijk voor die nen moest, daar hij er geen aanleiding voor zien kon. Voor de boeren zou het zeer duur uitkomen, om rattenkruid alleen door apothekers te laten verkoopen. Hij stelde voor de tweede lezing over zes maanden te doen plaats hebben.

De Prokureur-Generaal zeide, dat hij niet tegen het beginsel der Wet was, maar dat zij stellig zeer moest veranderd worden.

De heer Probart geloofde, dat de Wet volstrekt niet naar eisch zou werken.

De heer Boyes zeide, dat, als leden de Wet gelezen hadden, zij zien zouden, dat hun bezwaren ijdel waren. Boeren konden rattenkruid in het groot koopen, en alleen het slijten er van was tot apothekers beperkt.

Het amendement van den heer Sprigg werd aangenomen, en de Wet verviel dus.

GISTEREN

Werd een groot aantal vragen beantwoord en motien behandeld, en kwamen o. a. ook de Omheiningskwestie, en het Rapport over Veeziekten in bespreking, waaruit eene zeer interessante discussie ontstond. Ons rapport zal in het volgend nommer verschijnen.

HOOG GEREGTSHOF.

MAANDAG, 4 JUNIJ.

PATERSON c.s. ARGUS.

De Hoofdregter stond een nieuw verhoor in deze zaak toe. Hij gaf daarvoor volgenderwijs drie redenen op:—

De eerste omstandigheid is, dat de guleerde Regter, voor wien de zaak werd behandeld, niet tevreden was met de uitspraak, en ik bevind, zeide hij, dat dit eene omstandigheid is, welke, ofschoon niet conclusief, altijd groot gewigt heeft gehad in de Hoven van Westminster, wanneer de vraag zich voordeed, of er een nieuw verhoor zoude zijn of niet. De tweede omstandigheid, die voor mij van belang is, is dat de jurie, bij de overweging dezer zaak, blijkbaar te veel nadruk legde op de uitwendige getuigenis aangaande de kwaadwilligheid, en niet op voldoende wijze de inwendige getuigenis van kwaadwilligheid in aanmerking nam: en ik zoude gaarne wenschen, dat eene andere jurie zoude overwegen, of zelfs, ofschoon zij mogt bevinden dat het hoofddoel der schrijvers bij hun schrijven was de inkomsekwentie aan te duiden van de *Standard and Mail*, de inwendige getuigenis aangaande kwaadwilligheid niet sterk genoeg was om sterkere getuigenis te vereischen, ten einde de bestaling der kwaadwilligheid te ontkennen. De laatste omstandigheid, die van gewigt was bij mij, is dat uit een jurie van negen man, slechts zeven met de uitspraak instemden, en twee verschilden. Het was, derhalve, geen eenstemmige uitspraak der jurie. Zonder eenig gevoelen uit te spreken over hetgeen de beslissing zoude zijn geweest, als eenige dezer drie omstandigheden zich niet had voorgedaan, geloof ik dat er een nieuw verhoor behoort te zijn. Ik kan zeggen dat regter Fitzpatrick ook met deze uitspraak ten volle instemt, welke Regter ongelukkig niet in staat is zitting te nemen.

Regter Denijssen zeide:—Ik stem van harte in met hetgeen door den Hoofdregter is gezegd. Het zou misschien beter zijn thans niets te zeggen, dat kon worden uitgelegd als dienende om de zaak te bevooroordeelen.

Het aanzoek om een nieuw verhoor werd toegestaan, terwijl de kwestie omtrent de kosten zou worden beslist door het resultaat.

LATSKY EN DEN LANDMETER-GENERAAL.

Dit was een appel van de uitspraak van een Commissaris aangesteld onder de plaatselijke Bakensakte in de afdeeling Victoria West.

De uitspraak werd vernietigd met de kosten.

DINGSDAG, 12 JUNIJ.

GRUNDLING EN ANDEREN EN DE EXECUTEUR DATIEF VAN STIEME.

In deze zaak verscheen adv. Upington met adv. Hoskyns voor de eischers en de prokureur-generaal met adv. Cole voor verweerder.

Dit was een aktie betreffende transport van zekere aandeelen in de plaats "Warmwater," in het distrikt Oudtshoorn. Deze aandeelen, bestaande uit een derde dier plaats, waren oorspronkelijk het eigendom van Stieme. Deze voor de tweede maal getrouwd zijnde, liet bij zijn afsterven in 1821 eene weduwe en drie kinderen na. De weduwe hertrouwde met J. C. Grundling, die bij haar dood hem naliet met zeven kinderen, zoodat er toen tien waren, en bij wederzijdsch testament was bepaald, dat de plaats aan dezen zou worden nagelaten in gelijke deelen. Maar na het overlijden van Grundling in 1875 wilde Edmeades, de executeur datief, de helft der plaats laten overdragen op de kinderen uit het eerste huwelijk, en hen dan in het overige gelijk laten opdeelen. Daartegen werd door het Hof een interdikt gegeven, en nu kwamen eischers vragen om hun regtmatig aandeel. Zij grondden die vordering daarop, dat de moeder, na den dood van haar eersten man, de kinderbewijzen had betaald en verder daarop, dat tijdens het tweede huwelijk der moeder en ook na het overlijden van hun vader door hen belangrijke verbeteringen op de plaats waren aangebragt, die hare waarde aanmerkelijk verhoogd hadden. De verweerders daarentegen voerden aan de algemeene ontkenning en dat de plaats het eigendom was van hun vader en nog op diens naam getransporteerd stond.

Er ontbrak een belangrijke getuige voor den eisch, die blijkens affidavit door ziekte verhinderd was op te komen, en advokaat Hoskyns verzocht derhalve om met de zaak voort te mogen gaan, en daarna te vragen om eene commissie voor het ondervragen van den afwezige getuige Grundling. De Prokureur-Generaal zeide dat de verweerders van die onstentenis niets geweten hadden. Hij objecteerde dus. Het Hof gaf daarop te verstaan, dat eischers zonder voorbehoud konden procederen, of anders uitstel krijgen tegen betaling der kosten van den dag. Advokaat Upington verkoos de eerste kans te staan, na eerst te vergeefs getracht te hebben, de kosten op de verliezende partij te schuiven, als hij uitstel aannam. Hij riep vervolgens als getuige op

Jacs. Hendrik Kotzé, wien hij wilde ondervragen over zeker verband, dat deze ten huize van Grundling had gezien. De Prokureur-Generaal objecteerde, zeggende dat hij het bestaan van zoodanig dokument niet erkende tenzij het hem getoond werd. De heer Upington zeide dat het niet te vinden was, en gaf op de vraag om een kopie van registratie, te verstaan dat er destijds—tamelijk lang geleden—geen registratie bestond. Maar de Hoofdregter hielp hem uit den droom met te zeggen dat de registratie eene instelling van de Hollandsche Regering was en op zeer naauwkeurige wijze door de Hollandsche beambten was ingerigt en bijgehouden. De ondervraging over beweerd verband mogt dus niet voortgezet worden.

Adriaan J. Grundling verklaarde, dat zekere dokumenten, hem voorgelegd, tot den boedel behoorden. Die dokumenten werden ingediend, maar niet zonder objectie van den Prokureur-generaal, die de geldigheid van sommige betwiste. Getuige verklaarde verder dat de verweerders gedurende het leven van den vader nooit aanspraak gemaakt hadden op de helft der plaats.

Advokaat Upington deed nu aanzoek om zekere affidavits die in de applikatie om een interdikt waren voorgelegd, nu als getuigenis te mogen voorlezen, maar het Hof stond dat niet toe en het getuigenverhoor werd voortgezet.

Corn. Joh. Grundling had gezien, dat zijn vader de erfportie van de drie voordochters bij haar trouwen had uitbetaald. Zijn moeder was daarbij geweest en had gezegd, dat het uitbetaalde geld in voldoening was voor het vaderlijk erfdeel. Een van de zusters had daarbij gezegd, dat zij die erfportie dadelijk afgeven moest voor schulden van haar man.

Hiermede was de getuigenis van de eischers afgeloopen.

De Prokureur-Generaal wijdde uit over het onvoldoende van de getuigenis op het beweerde feit der uitbetaling van een overleden zoon en de drie dochters van Stieme, en grondde daarop een aanzoek om absolutie, bewerende, dat de eischers volstrekt geene zaak had. Maar het Hof kon dat niet toestaan, en meende, dat de voorgelegde dokumentaire en mondelinge verklaringen door andere getuigenis niet werd gerefuteerd. Getuigen echter had de Prokureur-Generaal niet.

Advokaat Upington trachtte te betoogen, dat de voorgelegde dokumenten, ten minste de voornaamste, bewijzen van echtheid in zich zelf bevatten en dat de ongeldigheid niet bewezen was. Hij drukte ook sterk op het feit, dat al den tijd van 1820 tot 1857, de Stiemes nooit eenige aanspraak hadden gemaakt dan kort geleden.

De Prokureur-Generaal repliceerde met de algemene bestrijding, maar voor al wat de geldigheid eener deklaratie, in 1821 door den sedert lang overleden zoon van Stieme gedaan, dat hij een algeheele afrekening van zijne stiefmoeder, toen de vrouw van Grundling, ontvangen had, maar het Hof meende, dat het dokument alle bewijs van waarschijnlijke echtheid in zich bevatte, en dat op hem, den Prokureur-Generaal, de pligt rustte om het tegendeel te bewijzen.

Hiermede werd de zaak gesloten.

De Hoofdregter deed uitspraak, wijzende uitvoerig op de kenteekenen, die het bewijs, dat de deklaratie van Stieme bijkans niet anders dan echt kon zijn, want dat anders door gezegden Stieme of anders door den Master stappen zoude genomen zijn. Ook het vertoonde kinder-bewijs ten behoeve van de dochters was niet met bewijzen bestreden, en het moest dus aangenomen worden, dat die dochters haar erfdeel gekregen hadden, zoo als de getuigenis had aangetoond. De zaak was dus in het voordeel van de eischers.

Regter Denijssen was van hetzelfde gevoelen en derhalve deed het Hof uitspraak voor eischers met kosten uit den boedel van Stieme. Advokaat Upington maakte hiertegen bezwaar, dat daar er niets anders was dan de plaats zelve de eischers ofschoon de winnende partij zeventienden van de kosten moesten dingen; maar het Hof zeide, dat als daaromtrent geene onderlinge schikking kan gemaakt worden, de weg open stond voor applikatie.

Daarop verdaagde het Hof tot morgen.

Parlementaire Dokumenten.

BILL OP LANDBESPROEIJING.

Wij geven hier een kort overzigt van den inhoud der acht hoofdstukken, waarin dit belangrijke wetsontwerp is verdeeld.

Volgens den aanhef heeft de Bill ten doel om de besproeijing van landerijen in deze kolonie te bevorderen, den voorraad en de berging van water door kunstmatige middelen te verbeteren, en voorziening te maken om te dien einde publieke gelden tot een beperkt bedrag voor te schieten.

DE ZAMENSTELLING VAN BESPROEIJINGSDISTRIKTEN.

In dit hoofdstuk wordt voorgesteld, dat iedere drie of meer eigenaars van landerijen, gelegen binnen tien mijlen van een rivier, vallei of waterbed, of anders zoodanig, dat die eigenaars het dienstig achten om gezamenlijke kunstmiddelen aan te wenden voor het aanbrengen of bergen van water, zich per petitie aan den Gouverneur mogen wenden met het verzoek, die rivier, vallei of bed of andere bedoelde landerijen tot een distrikt voor besproeijing te verklaren. De onderteekenaars van zoodanige petitie moeten echter eigenaars zijn van minstens een tiende der uitgestrektheid lands die men tot een distrikt wenscht te maken. De petitie moet van bewijsstukken vergezeld gaan en de aanbieding daarvan gepubliceerd worden en niet later dan zes maanden na hare ontvangst zendt de Gouverneur een ingenieur of anderen deskundige naar de plaats zelve om inspektie te houden, de opinie der eigenaars van in het distrikt gelegen landrijen in te winnen en over een en ander rapport te doen. En als dat rapport gunstig voor de petitie luidt, en de eigenaars van niet minder dan twee derden van het daarin betrokken land vóór den maatregel zijn, mag de Gouverneur dat land als een besproeijingsdistrikts proklameren, maar ook later na onderzoek en op aanvraag der eigenaars van niet minder dan twee derden van het land, als boven, zoodanige proklamatie herroepen of de grenzen van zoodanig distrikt veranderen.

ZAMENSTELLING EN HANDELING VAN BESPROEIJINGSKOLLEGES.

Al wat in een distrikt als gezegd betrekking heeft op besproeijing en het bergen en verleenen van water, moet verrigt worden door, en staat onder het toezigt van een kollege, bestaande uit niet minder dan drie en niet meer dan zeven leden, te worden gekozen door de meerderjarige en in het volle genot der gewone burgerregten zijnde eigenaren van de binnen gezegd distrikt gelegen landerijen, die onder dezelfde voorwaarden ook als leden verkiesbaar zijn. De verkiezingswijze is in de bill ingerigt ongeveer als die van afdeelingsraden, maar in het stemregt is dit onderscheid, dat de waarde van eigendom er den grondslag van uitmaakt, dat is dat iedere door den afdeelingsraad getaxeerde vijfhonderd pond waarde aan land één stem geeft, maar zóó, dat één landeigenaar nooit meer dan tien stemmen mag bezitten. Ook mag er bij prokurstie evenzeer als in persoon gestemd worden. Het quorum moet bestaan uit niet minder dan een derde van het aantal leden, en is dat aantal slechts drie, dan mag het quorum uit niet minder dan twee bestaan. De meerderheid beslist in alle zaken, en bij staking heeft de voorzitter een beslissende stem. De leden krijgen geen betaling en mogen ook uit krachte van hun betrekking als zoodanig geene belooning, leges of betaling hoegenaamd afvergen of aannemen. Evenzeer is het hun niet geoorloofd, een kontrakt voor werk of leverantien met het Kollege aan te gaan, of in zoodanig kontrakt belang hebbende partij te zijn, en die deze geld betreffende bepalingen overtreedt, staat bloot aan eene boete van niet minder dan £100.

ALGEMEENE MAGT EN PLIGTEN VAN KOLLEGES.

De zorg voor en instandhouding van iedere uit den aard der zaak aan twee of meer der landeigenaren toebehoorende natuurlijk rivier, stroom, kreek en waterloop, of dam, reservoir, vlei of dijk binnen zoodanig distrikt berust bij het Kollege, zoowel als het volstrekte beheer en de regeling der verdeeling van het daardoor te leveren water, in zoo verre als dat op kunstmatige wijze moet geschieden. Nader omschreven bestaat die zorg in het schoonmaken, repareren en anderzins in goeden staat onderhouden, en het uitdiepen, ophoogen, verwijden, regtlijnig maken of in andere opzigten verbeteren van de genoemde natuurlijke en kunstmatige waterhouders en het maken van nieuwe; het opzigten van machinerie, enz., in het kort alles te doen, wat dienstig geacht wordt voor de waterberging, afwatering, waterlevering en landbesproeijing in het distrikt, als ook ten nutte van reizigers en trekkend vee. De boven omschreven magt is echter niet geheel en al onbeperkt. Integendeel: niemand kan uit krachte van deze bill, als zij wet wordt, gedwongen worden tot het op eigen kosten uitvoeren van werken, waartoe hij zonder deze wet niet genoodzaakt zou zijn, en voor alle schade die het Kollege in de uitoefening zijner taak veroorzaakt, moet volledige vergoeding worden gegeven. Zoo ook heeft het Kollege regt van toegang op en aankoop van landerijen, die voor het algemeene nut noodig zijn, en ook om er materielen af of uit te halen, maar natuurlijk tegen betaling bij overeenkomst met de eigenaars of bij arbitrage, waaromtrent uitvoerige bepalingen in de bill voorkomen. Daarentegen echter mag het geen molendam, beer of andere waterkeering wegnemen of aanroeren ten nadeele van den eigenaar of huurder, dan met hunne toestemming en onder verpligting van schadevergoeding, of het regt daartoe moet door den naastbijzijnden magistraat gekontrakteerd worden. Beslist de magistraat dat die wegneming of aanroering niet noodig is of dat daardoor nadeel zou worden toegebragt dat niet volledig met geld te vergoeden is, dan mag het ook niet gebeuren, maar is de uitspraak het omgekeerde, dan geschiedt er schadevergoeding, eveneens bij overeenkomst of bij arbitrage.

MAGT OM BELASTING TE HEFFEN.

Het Kollege heeft het regt om ter dekking van alle kosten en uitgaven krachtens deze wet, belasting te heffen op alle binnen deszelfs distrikt gelegen besproeid wordende of voor besproeijing vatbare landerijen, welke belasting zal worden bepaald per acre, en berekend over de geheele besproeibare oppervlakte en invorderbaar zijn tegen den eigenaar of huurder van het land of beiden. Behalve die belasting, kan ook een redelijk regt geheven worden voor het water zelf dat door het Kollege op de verschillende landerijen geleverd wordt. Van deze irrigatie-belasting zijn echter vrijgesteld alle binnen het distrikt gelegen landerijen, waarop vóór het in werking treden der wet besproeijingswerken of middelen bestaan, tenzij blijken mogt, dat die landerijen, door hetgeen door het Kollege gedaan of tot stand gebragt wordt, onverschillig wanneer, aanmerkelijk zijn bevoordeeld, in welk geval zij in den belasting-omslag worden opgenomen, maar alleen voor het bedrag der verhooging van waarde, en een en ander met regt van appèl. Verder is het Kollege verpligt om alle landerijen, die vóór het in werking treden der wet geregtigd waren op water uit een rivier, stroom enz., als bovengenoemd, binnen het besproeijingsdistrikt, kosteloos dezelfde hoeveelheid water als waarop zij regt hadden te leveren; maar daarentegen mag het, als zulke landerijen door de besproeijingswerken meer water bekomen dan bevorens, op dat meerdere een regt heffen. Weigert of verzuimt het Kollege de regtmatige hoeveelheid te geven, dan staat het bloot aan een aktie voor schadevergoeding, terwijl de heffing op het meerdere dat er geleverd wordt, nog onderhevig is aan regt van appèl.

MAGT OM GELD TE LEENEN.

Het Kollege mag voor de uitoefening van zijne taak gelden opnemen, hetzij van partikulieren of van het gouvernement, en wel op krediet van alle belastingen volgens deze wet geheven wordende, en onder zoodanige sekuriteit als het geven kan. Maar het besluit daartoe moet genomen zijn door minstens twee derden van het aantal leden, en de leening van partikulieren moet geschieden bij publieken tender en tegen uitgifte van schuldbrieven, terwijl tot aflossing een fonds moet worden daargesteld, door alle jaren eene som gelijkstaande aan een twintigste van het bedrag der leening af te zonderen en in Gouvernements schuldbrieven te beleggen. Maar het Kollege mag ook bij petitie publieke gelden ter leen vragen aan den Gouverneur, die, alle dingen met het plan in verband staande, ook de sekuriteiten voor interest en afbetaling, naarstiglijk onderzocht hebbende, met advies van het Uitvoerend Bewind afwijzend op de petitie beschikken of de leening toestaan kan, in welk laatste geval de geleende som een eerste verband wordt op de belastingen, de regten, het land of de andere sekuriteiten, waarop de voorschotten geschieden. Natuurlijk heeft de Gouverneur dan ook het regt, te eeniger tijd de bewuste landerijen te laten inspekteren, om zich te vergewissen, of en hoe de voorgestelde werken worden aangelegd, en is een en ander niet naar behooren, dan mag de Commissaris van Openbare Werken maatregelen nemen om de werken naar eisch te doen uitvoeren of voltooijen.

Tot dusverre irrigatie-werken van gezamenlijken aard. Het volgende hoofdstuk handelt over

LANDBESPROEIJING DOOR PARTIKULIERE EIGENAARS.

Eigenaars van niet in een besproeijingsdistrikt gelegen landerijen kunnen onder zekere voorwaarden insgelijks uit de openbare schatkist geholpen worden met voorschotten voor het daarstellen of verbeteren van waterwerken. Het middel daartoe is even als in het geval van kolleges, eene met volledige bewijsstukken en inlichtingen vergezeld gaande petitie aan den Gouverneur, die alweder de noodige inspektien en opmetingen laat verrigten, na vooraf een verbindtenis ontvangen te hebben, dat de daarvoor te maken kosten terugbetaald zullen worden. Luidt het rapport gunstig en besluit de Gouverneur het voorschot te geven, dan krijgt de aanvrager een voorloopig certifikaat, inhoudende, dat zoodra de Commissaris van Kroonlanderijen en Openbare Werken bewijs heeft dat de plans ten zijnen genoegen op hechte en duurzame wijze zijn ten uitvoer gelegd, hij den Thesaurier-generaal magtigen zal om de gevraagde som, mits die in geen geval het aan de werken bestede bedrag te boven gaat, uit te betalen. Ook kan onder dezelfde voorzorgen een voorschot verkregen worden bij de voltooijing van een gedeelte der werken, maar nooit meer kan twee derde der daaraan uitgegeven som. Natuurlijk moeten alle andere personen, die belang hebben bij of de zorg voor de landsrijen, waarop de petitie betrekking of een gedeelte daarvan, heeft, van het aanzoek verwittigd worden, en indien iemand hunner binnen twee maanden daarna aan den Commissaris van Kroonlanderijen schriftelijk en met bijgevoegde bewijsstukken doet weten, dat hij de aanvraag bestrijdt, dan zal geen certifikaat als hovengezegd worden uitgereikt, zoo niet eerst de tegenwerping wordt ingetrokken, of een der hooge hoven des lands, daartoe bij petitie aangezocht zijnde, na instelling van een volledig onderzoek en het hooren van belanghebbende partijen, zal beslissen dat de aangevraagde voorschotten mogen gedaan worden. Tijdens het aanleggen der werken heeft de Commissaris van Kroonlanderijen enz. het regt om die te laten inspekteren en alle dokumenten daarop betrekking hebbende op te vragen. De terugbetaling van het voorschot—als wij de wet wèl lezen—geschiedt bij manier van jaarlijksche renten voor een bepaalden tijd, betaalbaar aan den Civielen Commissaris der afdeeling en invorderbaar voor de gewone hoven. Die rente stelt een eerste vordering daar op de landerijen, die ook nimmer geheel of gedeeltelijk mogen getransporteerd worden, indien de rente betaling niet per kwitantie bewezen wordt. En zoo lang de schuld blijft bestaan, is de eigenaar van het land ook verpligt de waterwerken in goeden staat te houden en jaarlijks van derzelver toestand rapport te doen aan den Commissaris bovengenoemd. Verwaarloost hij de werken, dan wacht hem eene aktie voor schadevergoeding.

ARBITRAGE.

Dit hoofdstuk handelt over de wijze waarop kwestien uit de toepassing dezer wet ontstaande bij scheidsregterlijke uitspraak zullen worden beslist; en het volgende, onder het opschrift

DIVERSE BEPALINGEN,

geeft, onder andere zaken, aan de Kolleges het regt om onder hoogere goedkeuring regulatien en voorschriften vast te stellen op alle zaken, komende onder hun beheer. Ook worden daarin boeten vastgesteld op overtredingen in betrekking tot de waterwerken, het water zelf, de pligtsuitoefening van kolleges en beambten, enz.

IMMIGRATIE.

Het rapport over Immigratie is van den Commissaris van Openbare Werken, die zegt, dat de Regering getracht heeft, er een tweeledig oogmerk mede te bereiken, namelijk te voorzien in de behoefte aan arbeiders, zoowel voor openbare als partikuliere dienst, en om de Kolonie te vullen met eene nuttige bevolking, die hare produktieve krachten op iedere wijze kan verstrekken en door het ontwikkelen der hulpbronnen, het karakter der ingezetenen verhoogen.

De aanvoer van arbeiders is in het afgeloopen jaar grooter geweest dan in het voorgaande. Het heeft veel moeite gekost om de Westelijke werken te voorzien, maar in het Oosten heeft men de blijde ervaring opgedaan, dat veel van de oude arbeidslieden, die hun tijd uitgediend hadden, tot het werk terugkeerden zijn, waartoe het mislukken van den milie-oogst mede heeft bijgedragen. Het arbeidsloon is daardoor ook eenigzins gedaald. Van Delegoabaai zijn 440 werklieden gezonden tegen een loon van 30s. per maand, en de agent aldaar gelooft, dat met vrije passage terug, boerenarbeiders zouden te bekomen zijn voor 20s. in de maand. Van Zanzibar zijn 18 emigranten aangebragt. Deze schijnen in vele opzigten boven de andere inlanders uit te munten en het Gouvernement verwacht er meer van.

Wat aangaat den algemeenen toestand van de arbeidsmarkt in de Kolonie, luiden de antwoorden op de desbetreffende overal verspreide circulaire, dat, terwijl er slechts enkele distrikten zijn, waar men genoeg arbeiders voor de behoeften heeft, uit verreweg de meeste andere geklaagd wordt over schaarschheid, echter doorgaans met de aanmerking er bij, dat er genoeg zouden zijn, als ze maar wilden werken. Naar Europesche arbeiders bestond er geen algemeene vraag. Nogtans zijn er 711 ondersteunde immigranten uitgekomen, terwijl het Gouvernement er 1561 uitgekregen heeft, allen in 1871, vrouwen en kinderen meegerekend. Dit heeft het Gouvernement £36,556 10s. gekost.

Het rapport bevat verder opgaven, waaruit blijkt dat over het geheel de arbeidersstand uit een moreel oogpunt aan dezelfde gebreken lijdt als die in Europa, maar wat stoffelijke belangen betreft, het hier veel beter heeft dan daar, te meer omdat het arbeidsloon in de laatste jaren van 30 tot 100 percent gestegen is. Met korte maar zeer bevredigende opmerkingen wordt gewaagd van de kleine bezending Duitschers, door bemiddeling van de heeren Godefroy & Zoon, herwaarts gemigreerd, en die waarschijnlijk door anderen zullen gevolgd worden, alsook van de Schotten die aangekomen of nog op komst zijn. En dan volgt de mededeling, dat zekere McAlister een neger in de Vereenigde Staten, onderzoek heeft laten doen, of aan een zesduizendtal werkzame kleurlingen immigratie in de kolonie zou worden toegestaan onder voorwaarde dat zij onder hunne eigene regulatien mogten leven. Maar de heer Berliner, te New-York, met wien de correspondentie daarvoor gevoerd is, heeft zeer degelijke gronden opgegeven, waarom die klasse van arbeiders hier niet op haar plaats zou zijn; en daar is de zaak bij gebleven.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN.—RED.]

Aan den Redacteur.

Mijnheer,—Ik heb u een nederig en beleefd, maar echter zeer dringend verzoek te doen, nam:

Dat gij de goedheid wilt hebben, om de memories, eer zij verzonden worden, na te gaan, en al de namen van de predikanten onzer kerk, die gij er op vindt, aan te teekenen.

Ik zal u zeggen wat ik wil. Ik wil weten: zoo veel hebben getekend *op de petitie tegen de aanhechting*; zoo veel *in het geheel niet*.

Zulke dingen moeten toch te boek gesteld worden, en ik zal deze informatie later noodig krijgen.

De uwe, HISTORICUS.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Het *Volksblad* zegt in zijn nommer

TRANSVAAL.

Gisteren werd het volgende berigt van Pretoria over Kimberley per telegraaf ontvangen, gepubliceerd:—

Pretoria, 6 Junij.

Zoowat 80 zakken gestolen buskruid, zijn teruggevonden. Drie man, Owen, Newton en Clarke, aangehouden en in voorloopig verhoor voorgebragt. Getuigenis is tot dusver niet zeer sterk tegen hen. Owen werd gepakt op de plek, waar kruid werd gevonden, maar zeide dat hij daarheen gestuurd was door een heer in Pretoria om er wacht te houden, hetwelk laatstgemelde rondweg ontkent. Een man te paard werd in handen gekregen, digt bij het kruid, maar hij ontkwam. Paard herkend als behoorende aan Clarke en Newton. Vandaar hun arrest. Newton onder borgtogt ontslagen. Anderen aangehouden.

Gouvernement heeft aan Vrijwilligers £20 aangeboden in stede van hunne plaatsen. Groot misnoegen onder Vrijwilligers. Een deputatie naar den Administrateur gegaan.

Transvaalsche Jagers ontslagen met een bonus van £20 elk. Het korps voor zijn goed gedrag hoog geprezen.

Gezondheid in militair kamp niet zoo slecht als gezegd. Slechts tien koortslijders; twee dood; anderen ras aan het herstellen. Koorts niet in Pretoria ontstaan, maar langs den marsch naar boven, wegens slecht water.

Het Presbyteriaansche Concilie.

Op verzoek nemen wij het volgende stuk over uit de *Patriot*:—

Vele van ons Lesers sal mo'entlik gezien hê dat ds. A. Murray, op gesag en op koste van onse Synode afgevaardig is, om die Ned. Ger. Synode van die Kolonie te vertegenwoordig op die Concilie, wat sal gehou worde in Edenburg 3—9 July 1877. En ds. Fraser is ook al weg om die Vrystaatsche Kerk te vertegenwoordig.

"Mar wat is dit ver 'n ding die! En wat gaat hulle daar maak?" so vraag party lesers. En dit verwonder ons nie dat hulle dit vraag. Want om die waarheid te se, dis die erste mal dat ons self van so'n ding hoor, of dat so iets plaats vind. Van *Roomse* Concilies het ons baing gelees, want hulle geloof mos in die *uiterlike* eenheid van die Kerk, en dartoe moet dan so nou en dan die uiterlike eenheid ook blijkt deur 'n vergadering van vertegenwoordigers van die hele Kerk.

Mar van 'n *Presbyteriaanse* Concilie het ons nog nie gehoor, en dis ook 'n ongerymdheid (contradictio in terminis), want as Protestante geloof ons, volleus Gods woord, in gen uiterlike, mar wel in 'n innerlike, geestelike eenheid van die Kerk, en daarom hoef ons nie te perbeer om die eenheid te bewerk deur 'n Concilie of vergadering. As Protestante het ons ons altijd gehou en moet ons ons nog verder hou an die woord van Paulus: "U benaarstigende te behouden de eenigheid des Geestes door den band des vredes", Ef. 4: 3. Die eenheid waar ons naar streef is dus 'n geestelikke, ons trag dit dus nie deur Concilies te bewerk. Die eenheid moet van *binne* uit ontstaan, nie van *buiten* opgedronge wees deur vergaderings.

Die uiterlike eenheid is 'n *leugen*. Nou sal hulle daar in Edenburg same sit, o so broederlik, manne uit alle lande, vertegenwoordigers van alle Presbyteriaanse Kerke, en hulle sal mooi praat oek, ag so mooi en so lief! En dan wort geseg: "Hoe liefelik tog: wat 'n heerlike saak om so een te wees," ens. Mar nou, hoe's dit met die ander Kerkgenootskappe, Episkopale, Independente, Wesleyane, ens.: behoort uit hulle dan niemand tot die eenheid? As dit 'n *ware* eenheid is, dan moet dit al die lede van Gristus liggaam omvat.—Dan, daar is makkelik om same mooi te sit praat; mar hoe gaat dit tuis? Hoe tussen die Kerkgenootskappe? Hoe tussen predikante? Hoe tussen hulle en gemeentes? Ag, as jy dit reg beskou, dan blyf van al die *uiterlike* eenheid niks over. Al wat daar nog van eenheid overblyf is 'n *geestelike*, ver so ver as die Gees van God dit werk en bewaar.

Darom moet ons die eenheid an Gods Gees oerlaat en nie in ons hande neem om dit te *bewerk* nie; ons kan wel trag om dit te *behou*, zeg Paulus, mar dan wys hy ook an op welke manier, "door den band des vredes," deur vrede met makaar te bewaar, en die Gees van God syn werk te lat doen om die "*verkeerdeheid om gaien*" in die verskillende Kerkgenootskappe te verwerklik, en eenmaal, by die toekoms van onse Here Jesus sal hij ons wat nou *innerlik* een is deur die Gees ook tot 'n *uiterlike* eenheid breng.

Die ontydige soekery nou na selfgemaakte eenheid is niks anders as God vooruit loop, soos die hele Roomse Kerk niks anders is. Prof Hofmeyr het 'n ware woord daaroer gesproke in die laaste Synode: "Laten wy deze eenheid *innerlijk* aankweeken. Eenmaal, als de eenheid der gelovigen tot hare volle openbaring komt, houden de Kerkgenootschappen op, zoals zij nu naast, ja tegenover elkander bestaan." Mar ziet, hier is de wysheid der kinderen Gods, dat zij kunnen God met voortuitloopen, en met hunne wysheid willen tot stand brengen, wat God alleen door zijnen Geest en in den loop der eeuwen uitwerken kan. De Kerk der toekomst zal niet een *gemaakt*, mar een *geworden* ding zijn." Enz.

Ons verwag dus van die Concilie of vergadering gen heil ver ons Kerk, veeleer nadeel; want as 'n mens self iets gemaak het, dan is jy mar trots daarop, terwyl as jy God dit lat doen, dan kryg Hy ook die eere. En so is al die mensewerk van onse dage op kerkelik gebied niks anders as Gods werk uit syn hande neem in mense hande. Die tigting wort al duidelyker, en sal uitloop op die Anti-christ. Hy sal 'n *uiterlikke eenheid* stig van die hele verweerdelikke kerk, en daarvan sal Hy die hoof wees. Dit loop al daarnatoe.

Ons sal hiervan 'n kopy stuur an Meneer Murray, in Edinburg, en ons hoop dat hy dit op die Concilie sal voorlees.

Op het bovenstaande laten wij een uittreksel volgen uit een brief door Ds. A. Murray van Madeira aan de *Kerkbode* gezonden:—

"Laat mij ter wille van velen die, gelijk ik weet, uit de vraag, die zoo dikwijls gedaan is: "Wat is toch het Presbyteriaansche Concilie?" niet regt weten, wat deze vergadering eigenlijk beteekent, het volgende zeggen.

Voorereerst het woord *Presbyteriaansch*. Om dit te verstaan bedenke men het volgende. Er zijn drie soorten van Kerkregering, waarmaar de Kerken verdeeld worden in Independente, Presbyteriaansche en Episcopaalsche, al naar de personen, aan wie de regering der Kerk wordt toevertrouwd. Aan de eene zijde staan de Independenten. Bij hen staat de regering geheel en al bij de leden der gemeente. Elke gemeente is een op zichzelf staand, onafhankelijk, independent geheel, en de uitoefening van censuur, zelfs over leeraren, is het werk der gemeente. In het tegenovergestelde uiterste vindt men het Episcopaalsche stelsel, waar de regering der Kerk geheel in handen der Bisschoppen is. In het eene geval heerscht de Gemeente over den Leeraar, in het andere heerschen de Leeraren over de Gemeente.

In het midden tusschen deze beiden staat nu het Presbyteriaansche stelsel, waar, raar Gods Woord, aan beide vereenigd, Leeraars en Gemeente, het bestuur der Kerk is opgedragen. Het wordt Presbyteriaansch genaamd naar het woord *presbuter* of ouderling. Zoowel leeraren als de bij ons *zoo* genoemde ouderlingen worden in de Schrift ouderlingen genaamd. En wanneer bij ons een Ring of Synode bestaat half uit leeraars en half uit ouderlingen, en somtijds, zoo als nog met onze laatste Synode, uit eene meerderheid van ouderlingen, dan is dit, omdat naar onze overtuiging het bestuur der Kerk naar den wil des Heeren noch bij de gemeenteleden alleen, noch bij de leeraars alleen, maar bij deze beiden gezamenlijk moet zijn.

Wat het woord *Concilie* betreft, dit woord is, van de eerste eeuwen der Kerk af, in tegenstelling van woorden als Synode, Algemeene Vergadering, die gebruikt worden van de zamenkomsten van de Kerken van enkele landen, genomen om eene zamenkomst van de afgevaardigden uit de Kerken der geheele wereld te kennen te geven.

Tot dit Presbyteriaansche Concilie zullen dus geene leeraars of leden worden toegelaten van andere Kerken, hoe zuiver ook anders, dan die overeenstemmen op dit punt van de Kerkregering.

Het spreekt echter van zelf, dat eene Kerk in den Kerkvorm zuiver Presbyteriaansch zou kunnen wezen, en toch niet zuiver in de leer. En een verschil in dit laatste zou zamenwerking natuurlijk onmogelijk maken. Daarom is bij de uitnoodiging tot het Concilie gezegd, dat het Concilie zich plaatst op den grondslag van de oude belijdenisschriften van het hervormingstijdperk; zoodat het niet alleen Presbyteriaansch, maar ook Gereformeerd zal zijn.

Wat nu aangaat het oogmerk van het Concilie, het zal wel het gemakkelijkst zijn dit duidelijk te maken, nadat de vergadering zal zijn gehouden. Intusschen kan men wel verstaan, hoe verkeerd het is, dat groote afdeelingen van de Kerk van Christus, die in niets van elkander verschillen, met elkander bijna geheel onbekend zijn, geene gemeenschap oefenen, geene gelegenheid hebben om met elkander te raadplegen over den grooten arbeid in de dienst des Heeren. Daarom zal het eerste werk wezen kennis te nemen van den toestand en de behoeften der verschillende Kerken, bespreking van de beste wijze van den strijd tegen het ongeloof, het pausdom, den wereldgeest, en welke andere bijeinden er meer zijn. En voorts den zegen te ontvangen en te verspreiden, die er altijd rust op de naauwe aaneensluiting van Gods kinderen en hunne gemeenschap der liefde in het gebed en in den Geest.

Vergadering van Wijnbouwers te Wellington.

(Van onzen Correspondent.)

Op Zaturdag, ten 2 ure, kwamen ruim 80 personen in een gebouw, tot dat einde vriendelijk afgestaan door Dr. du Toit, bijeen, om de Concept-akte te overwegen.

Dr. du Toit werd met algemeene stemmen tot voorzitter gekozen.

De heeren A. B. de Villiers en van Leent, van de Paarl, waren ook tegenwoordig.

Dr. du Toit las, op verzoek, Artikel na Artikel voor, waarna ieder het regt had, aanmerkingen te maken of verbeteringen aan de hand te geven.

De meeste Artikelen passeerden als *goedgekeurd*; maar in sommige werden groote veranderingen voorgesteld. Bijvoorbeeld, op Artikel 7 werd besloten, dat geld der maatschappij niet op verbanden maar in eene *onbeperkte bank* moet gedeponeerd worden.

Met het woord *fondsenkapitaal* had men geene vrede; dit werd veranderd in *maatschappij*. Art. 20 werd dus veranderd: in plaats van twee moeten jaarlijks drie direkteuren aftreden. Het woord *municipaliteit* moet veranderd worden in *Kaapstad* en *Kaapsche Divisie*. Dat de kennisgeving in de "Govt. Gaz." in *twee* Hollandsche en in *één* Engelsche courant moet gepubliceerd worden.

Artikelen 22. Dat 50 aandeelhouders elk van 1 stem eene Algemeene Vergadering kunnen beroepen.

Art. 25. Dat iemand die 1—5 aandeelen heeft *eene* stem moet hebben. 5—10, *twee*; 10—20, *drie*; en 20—50, *vier* stemmen.

Art. 41 wordt gemist; zeker nog in fabrikatie.

Art. 42. Dat de opvulling van vacante direkteuren-plaatsen bij de aandeelhouders te huis behoort.

Art. 44. Dat de direkteuren tweemaal per maand vergaderen.

Art. 54. Dat vijf en niet drie een quorum vormen.

Art. 51. I. Dat de remuneratie van direkteuren bij de aandeelhouders te huis behoort. II. Dat aan de buitendirekteuren voor elke vergadering £1 moet betaald worden als reisgeld.

In Art. 61 werd *acht percent* geschrapt en Art. 62 geheel en al.

Dit zijn eenige der voornaamste veranderingen door deze vergadering aanbevolen.

Drie gedelegeerden, naml., de heeren P. J. Malan, B. Marchand en Coaton, zullen naar Kaapstad afgevaardigd worden om deze besluiten voor te leggen.

Als kandidaat-direkteuren werden voorgesteld de heeren P. J. Malan en Coaton.

De grootste orde heerschte in de vergadering, en de voorzitter kweet zich uitmuntend van zijn taak, waardoor hij ook aan het einde een bedankje bekwam dat bij acclamatie werd aangenomen.

De voornaamste sprekers waren de heeren D. Brink, jr., P. J. Malan, F. P. Marais, Jacs. Marais, Jacs. Malan, Coaton, Abr. de Villiers, Marchand en anderen.

Gaarne zou ik U Ed. eene copij van onze Notulen sturen, maar die zou te lang zijn voor uw blad.

GECOMPILEERDE LOVESEN
VOOR JUNIJ 1877.

Raadsel No 111.

Mijn geheel bestaat uit 2 zelfstandige naamwoorden, elk van 5 letters, waarvan het eerste een vogel en het tweede een viervoetig dier van het mannelijk geslacht beteekent, en te zamen genomen, een vloekwoord zamenstelt, dat in het fatsoenlijkste gezelschap kan en mag gebruikt worden.

Ingezonden door JONNY HAUPT.

Logogrijph No 111.

Mijn geheel bestaat uit 27 letters en is de volledige naam van een groot zeeheld.

1, 23, 2, 15, Een vlug viervoetig dier.
15, 3, 4, 8, 25, Wil ieder graag hebben.
7, 6, 5, Dient om op te schrijven.
9, 17, 18, 20, Een beeld van verschrikking.
22, 24, 15, 25, Dagelijksche kost.
16, 17, 19, Een luchtverschijnsel.
10, 12, 13, 27, Hetzelfde als zeldzaam.
21, 11, Wordt veelal bij 't breakfast gebruikt.
14, 26, 23, 15, Een ligchaamsdeel.

D. B. M.

Een oude Papa!

Als eene groote zeldzaamheid deelt men mede, dat eenigen tijd geleden ten gemeentehuize te Makkinga, Holland, een 80jarige grijsaard zijn *zestiende* kind als geboren in 't register van den burgerlijken stand heeft laten inschrijven. Zijne echtgenoote is bijna 50 jaar.

Bijgeloof aan gesteenten verbonden.

Dat kostbare gesteenten van oudsher door den mensch hoog gewaardeerd zijn, is overbekend. Minder bekend is het, welke buitengewone eigenschappen het bijgeloof vroeger aan edele steenen verbond, een bijgeloof dat nog niet uitgestorven is, maar bij weinig ontwikkelde volken heden ten dage nog aangetroffen wordt. In de 17e eeuw schreef men aan den diamant het vermogen toe, zijn bezitter voor de pest, tooverij, vergif en vele andere onheilen te kunnen vrijwaren. Den robijn werd een vervrolijkende kracht toegekend; hij was het juweel der vreugde, dat blijmoedige droomen schonk en bij een naderend onheil van kleur veranderde. Saffieren en smaragden konden de aanraking van een onreine hand niet verdragen, maar verloren alsdan hunne kleurenpracht of sprongen in stukken. Werd de chrysoliet op een tafel gelegd, waar vergif aanwezig was, zoo verloofde terstond zijn glans; werd de schadelijke stof weggenomen, zoo keerde zijn kleur terug. Een turkoos, in een wijnkelk gehangen, gaf gereegeld het uur van den dag te kennen; dit was ook het geval met een gouden ring. Nog heden gelooven de Arabieren, dat een robijn kloekmoedigheid en gevaren schenkt, en voor besmettelijke ziekten en onweder beveiligt. In den mond genomen, bevredigt hij den dorst. Ook beschermt hij tegen aanvechtingen en verzoekingen tot zelfmoord. Een smaragd doet duivels en booze geesten vlieden, geneest den beet eener giftige slang, en versterkt het gezigtsvermogen. Een kornalijnen ring geeft de zekerheid van een onverstoorbaar geluk. De turkoos beschut tegen doodsgevaren. De hematiet is een onfeilbaar middel tegen de jicht en bespoedigt de geboorte der kinderen. Het rotskristal voorkomt benaauwde droomen. Een zekere steen door hen het katteoog genaamd, beveiligt tegen het zoogenaamde boze oog en tegen de wisselingen der fortuin, terwijl de onijx daarentegen zwaarmoedigheid en treurigheid bevordert. Maar genoeg om te doen zien dat, niettegenstaande zoo menige waarschuwing in den Koran, bij deze volgelingen van den profeet nog een dieppgeworteld en niet ligt uit te roeijen bijgeloof heerscht, al buigen ze ook niet meer de knie voor hout of voor steen.

Geen rozen zonder doornen.

Een dichter zat te treuren;
Zijn hart was diep gegriefd
(Och 't kan zoo ligt gebeuren):
De kerel was verliefd.

Een aardig overbuurtje
Had hem de ziel gewond,
Zoodat hij menig uurtje
Voor 't open venster stond.

Dan scheen hij uit te reeknen,
Wanneer zij werd verwacht,
En gaf op alle teeknen
Ook zeer naauwkeurig acht.

Maar 't kon toch zóó niet blijven;
Dies ving hij aan met moed,
Om haar een brief te schrijven,
Vol dichterlijken gloed.

"O schoonste bloem der bloemen!
O Roos in 's levens gaard!
Mogt 'k u de *mijne* noemen,
Dat was mij alles waard.

"Stort in mijn levensbeker
Den honig van uw min,
Want anders stap ik zeker
De zwartste toekomst in.

"Ik sterf van zielsverlangen;
Mijn bloedend harte breekt
Mijn reeds verhleekte wangen
Zijn iedren dag doorweekt.

"Schenk mij uw koelend handje
Den afgebeden drank;
Plaats dan een *rozenplantje*
Ras in uw vensterbank.

"O schoonste van de bloemen,
Die zich mijn hart verkoos!
Wilt gij mij de uwe noemen:
Zeg mij dat door een roos."

Dit rozekleurig briefje,
Doorweekt van zoeten geur,
Werd afgereikt voor 't liefje....
Papa ontsloot de deur.

Hij kende zulke brieven
En dacht er 't zijne van;
Hij lachte met die grieven:
Och! 't was een proza-man!

En toen de morgen daagde,
Slechts met een schemerschijn,
En de arme Dichter waagde
Een kijkje door 't gordijn;

Toen zag 't geen rozenplantje,
Dat zacht zijn aandacht trok,
Maar aan een steurig bandje
Hing een geknopte *stok*.

Verbazing niet te schetsen!
De Dichter, pol verdriet,
Zei: "*Zulke* doornen kwetsen:
"Ik wacht op 't roosje niet."

Eene opmerking.

Men zou eene menigte menschen gelukkig kunnen maken met al het geluk, dat in de wereld omnut verloren gaat.

Een redenerend kruidenier.

'k Ben kruidenier, gelijk papa was,
Ook grootpapa was kruidenier,
Doch kwam ik in hun vak op 't nagras,
'k Maak vrij wat beter goede sier.

Zie! grootpa met zijn winkelschortje
Ging door voor liefderijk en mild,
Maar toch—geen korrel zout, geen gortje
Werd rookeloos door hem verspild.

Papa, schoon meer verlicht van oordeel,
Koos ook de toonbank tot zijn lust;
En, dat hij leefde voor zijn voordeel,
Werd me uit zijn testament bewust.

Nu, 'k zal die needrigheid niet doemen,
Maar wat mij zuinig werd bespaard,
Heb ik—daar mag ik me op beroemen—
Tot nuttiger gebruik aanvaard.

Ik dank er voor, om als een kinkel,
Te wonen in een achterhuis,
En daaglijks in mijn eigen winkel
De knecht te zijn van 't laagst gespuis.

Ik weet als man van geld te leven,
Te schittren in mijn rijk salon:...
't Zou al een slecht vertrouwen geven,
Zoo 't niet vertcrde wat ik won.

Geluk! ik heb mijn tijd begrepen
En leef in weelde, en....met den dag.
Wat was toch 't voorgeslacht benepen,
Dat steeds zijn meerderen ontzag!

Wij zijn niet meer verdeeld is *kasten*,
Maar Burgers van een vrijen staat.
Betaal ik niet zoo goed mijn lasten
Als een vermolmde aristocraat?

Och! wat zijn meerderen, wat minderen?
Verwaarloost ergens vrouw natuur
Het een voor 't andre harer kinderen?
Geboorte sticht geen scheidingsmuur;—

En bragt een conscientieus gezemel
Ons niet armzalig van de wijs,
Wij maakten van deze aarde een hemel...
Of wel—een zinlijk Paradijs.

Begrepen dat de meeste menschen,
Wel, kijk! een man van mijnen stand
Zou waarlijk nooit iets beter wenschen:
Hij leefde als in Lui-lekkerland.

Maar 't is om uit zijn vel te springen,
Hoe 't volk van de allerlaagste sport
Zich ook al zoekt om hoog te dringen,
Waarbij ons 't zoetst verbitterd wordt!

Dat acht zich mee het oude ontwassen
En raaskalt over Burgerregt,
Alsof dat ook waar toe te passen
Op 't standpunt tusschen heer en knecht.

Ik vraag maar: waartoe zou het leiden,
Of liever; wat—wat waren wij?
Per saldo, maakten knechts en meiden
Zich van hun erflijk dwangjuk vrij!

Kortom: ik kan heel goed beseffen,
Elk wil vooruit—ik zelf; dat 's klaar!
Maar om 't beginsel op te heffen,
Dat noem ik dom en vol gevaar.

Ik wensch vooruitgang, mank noch kreupel,
En ben warempel tolerant;
Maar aan de eischen van 't gepeupel
Heb ik verschrikkelijk het land!

Snel besluit.

Een schatrijk Britsch Edelman, door—excentrieiteit een waar kind van zijn land, had een hotel in de Rue Lafitte gehuurd. Op zekeren morgen kwam een bediende den slaap van Mylord steren, om hem te melden, dat er iemand was, die het huis verlangde te zien.

"En ik heb het gehuurd?"

"Ja, Mylord, maar de eigenaar wil het verkoopen en een der heeren, die het ondershands wenscht te koopen, zou het gaarne even zien."

"Zeg aan den eigenaar, dat ik het koop en dat hij mij rustig laat slapen," antwoordde hij en draaide zich om.

Nieuwe spreekwoorden.

Goede wijn behoeft geen—spiritus.

't Is een goede wind, die niemand rheumatiek bezorgt.

Het is beter, nooit een kind den neus schoon te vegen, dan dien er af te draaijen.

Laat ons nooit vergeten, dat hoe hooger wij stijgen, hoe kleiner ook alle voorwerpen *schijnen*, die ons omringen.

De invloed van de vrouw is groot—vooral wanneer zij iets noodig heeft.

Geen middel.

Tegen liefde, tegen kiespijn,
Geeft geen enkel middel baat,
Dan, dat men in 't eind gaat trouwen
En de kies fluks trekken laat.

COMPILATOR II.

Nat-Drakenstein, 1 Junij 1877.

STENLENBOSCH.

(Van een Correspondent.)

Het is wat vroeg in den tijd om nu reeds te beginnen over den wijnoogst, nu dat de wingertstokken pas beginnen met hunne groene knopjes, maar wanneer wij den amandelboom zien, dan zou de menschen denken, dat de lente niet verre was. De lage prijs van wijn doet den wijnboer vragen: hoedanig zou de volgende oogst zijn? Dat het oidium even als in vorige jaren den landman heel wat zal kosten, dat moet iedere boer te verwachten wezen. Doch genoeg hierover.

Laat ons uit een ander vaatje gaat tappen, namelijk, uit de feestviering van de "Debating Society." Deze werd gisteren in het Gymnasium-gebouw gehouden. Hoe het kwam dat er feest werd gevierd, dat kunnen wij niet met juistheid zeggen. Een ieder keek verbaasd op den welvoorzienen disch, op het pluimvee, gebak, en verder alles dat den inwendigen mensch kon versterken. Eere zij Stellenbosch of liever het gezelschap.

Wij willen geen enkele namen noemen, want zoo wijaan de verdienstelijksten moesten lof toezwaaijen, zouden wij best doen, niet te beginnen. Wij zouden ze gaarne weder op zulk een onthaal ontmoeten. Het is eene feestviering, die lang levendig in herinnering zal blijven van het geheel Gymnasium. Eere zij den jongelieden van Stellenbosch, zeggen wij nogmaals. Zij hebben de waarheid van de schoone leuze op nieuw bevestigd "Eendragt maakt magt."

Wij hebben hier sinds eenige dagen voor dezen tijd des jaars warm weder gehad.—De scharlatinekoorts heeft ons zoo goed als verlaten. Hier op het dorp en in deszelfs nabijheid maakte de genoemde koorts geen slagtoffers. Wel hadden enkele ligte aanvallen dier ziekte plaats.

VAN ALLES WAT.

Het bezoek van den Gouverneur wordt dagelijks verwacht.—Ds. van der Merwe hield Zondag voor ons godsdienst en in den namiddag Ds. Faure, van Clanwilliam, terwijl hij ook des avonds tot de gekleurden sprak over de woorden: "Ik ben de goede Herder."—Een van de renpaarden is gevallen—bankroet.—Molenaars, bakkers, slagters, winkeliers, wagenmakers, ja zelfs de doodgravers, zitten met een lang gezigt te knorren over den toestand des tijds. Het eene "wee" is pas over of er komt weder een ander.—Onze "Senior Member" zit nog op zijn troon of liever nog op zijn stootwagentje onder de boomen. Knappe vertegenwoordiger! Maar nooit present!

Gemengde Berigten.

MOEDER EN ZOON.

De Nederlandsche troonopvolger, de Prins van Oranje, verdiept zich in den laatsten tijd in de vermaken van Parijs. Dat geeft *Asmodée* aanleiding, het volgende artikel te plaatsen:—

Wat eene moeder lijden kan, weten wij allen te goed.

De wereld heeft er ons de treffendste voorbeelden van gegeven en er verloopt geen dag, ja zelfs geen uur, of 't moederhart wordt of verblijdend, of gevoelig aangegrepen.

Leed *dringt* overal door, zoowel in 't weelderig vertrek der vorsten, als in de ellendige hut van den bergbewoner.

Wij bezitten in ons vaderland eene edele vrouw, eene hoogbegaafde en even heftallige koningsdochter, welke eenmaal 's jaars Neerlands hoofdstad bezoekt.

Nederland werd voor de fijngevoelige vorstin een weede vaderland, al heeft zij er ook meer leed dan lief ondervonden, vooral na den dood van haren ridderlijken schoonvader, Z. M. Koning Willem II, den afgod van zijn voortreffelijk volk.

Ieder Amsterdammer heeft bij 't jongste aanschouwen van Hare Majesteit Sophia, zoo is de populaire naam der edele vreemdelinge, moeten bespeuren, dat zij als moeder iets te verduren had, wat 't hart van bitteren weemoed aangrijpt. Willem, Neerlands troonopvolger, de oogappel van Koningin Sophia, moest de goede vrouw in de grijze Amstelstad missen. Haar kind, haar zoon, wordt reeds te lang aan haar lijdend hart ontnomen.

Willem keert maar niet weder bij de koninklijke bewoonster van het zomerlustslot "Het Huis Ten Bosch," welke overal wijd en zijd, aan de hoven van keizers en koningen, 't prestige van 't vorstenhuis van Oranje Nassau en de eer van 't Hof ophield, waar zulks maar kon geschieden: terwijl zij voor de belangen des lands, door hare enorme talenten, menig geschil of diplomatieke verwikkeling met raad en diep menschkundigen tact uit den weg wist te ruimen en daardoor aan 't vaderland eenorme diensten bewees.

De goede moeder gaat de toekomst met een angstig hart tegemoet. Zij lijdt zeker, door 't verblijf van haren Willem op vreemden bodem, het geen aanleiding geeft, dat vele gouvernementen er vreemdsoortige gesprekken over houden.

't Nederlandsche volk hoopt, even als de edele koningin, dat Willem van Oranje zijn vaderland *met geheel en al* zal vergeten. Hij keere er ten spoedigste weder. Troost en opheuring wachten hem bij zijne algemeen hooggeachte moeder en bij zijn oud-oom, den edelen grijsaard, Prins Frederik, welke voor zijn dood nog zooveel nuttigs kan stichten voor 't heil van den Prins van Oranje, wanneer deze mocht willen aanhooren de vriendschappelijke raadgevingen van een nobel diplomaat, zoo als de hoogbejaarde Frederik, welke Neerlands beproevingen in bange stonden heeft bijgewoond, 't volk kent en daardoor weet, wat der Nederlandsche natie toekomt en voordeel kan aanbrengen.

Ach, Willem! uw verblijf te Parijs is een dolksteek voor uwe uitstekende moeder. De edele Wurtemburgsche koningsdochter kwijnt weg, kom dus in tijds weder, want welk een hartverscheurende straffe zou 't niet voor uwe Koninklijke Hoogheid zijn, wanneer gij eenmaal bij 't lijk der vaderlandslievende moeder zoudt terugkeeren, en toch kan zulks gebeuren, want koningin Sophia is ernstig lijdende.

Uw wederzien, Willem, kan de edele vrouw nog eenige jaren in 't leven houden. Zij roept haar zoon dag en nacht. Keer dus bij uwe moeder weder, 't volk zal er uwe Koninklijke Hoogheid dankbaar voor zijn. Vertoon u dan te 's Hage en overal in 't gezelschap van haar, die de wezenlijke vriendin van uw hart is. Besteed bij Neerlands koningin al de uren, die gij mocht ter beschikking hebben, werk met de brave vrouw voor 't welzijn van 't volk, dat u eenmaal met de goedheid, 't Nederlandsche hart zoo eigen, met vreugde zal begroeten als Koning Willem de Vierde: mocht uwe teedere en zorgvolle moeder eenmaal dien dag beleven, dan zal de hooggeschatte vrouw getroost kunnen sterven en aan den God, die Nederland nooit verliet, hare verlieven ziel kunnen overgeven, om daarna in 't hemelsch vaderland te kunnen waken voor haren *Willem* en voor 't geluk van Nederland en Oranje.

SHIPPING INTELLIGENCE.

TABLE BAY.—ARRIVED.

June 7—Agnes, sch, 94 tons, R Jearey, from Knysna 3rd June, to this port, with timber.—J G Steytler & Co, agents.

7—Julie, Ger sch 120 tons, J Christensen, from Mauritius 2nd May, to this port, with cargo sugar.—Poppe & Co, agents.

TABLE BAY.—SAILED.

June 7—Kafir, URMSt, to Zanzibar.
8—Maria Fredrica, sch, to Helena Bay.
8—Namaqua, sch, to Port Nolloth

MARKTPRIJZEN.

Van 9 tot 12 Junij 1877.

275 bs.	[illegible]	0	10	0	1	9 0
6 bs.	Boonen per 3 bush	1	12	6	1	12 6
79 lb.	Boter, [illegible]	0	2	9	0	3 0
½ leg.	Brandewijn, per leg.	12	10	0	13	0 0
	Eenden, per stuk	0	2	6	0	2 9
	Eijeren, per 100	1	0	0	1	1 0
	Ganzen, per stuk	0	3	9	0	3 9
8 vr	Haver gerst, per 100 lb.	0	5	6	0	5 4
	Hoenders, per stuk	0	1	6	0	2 3
	Kalkoenen, per stuk	0	6	0	0	7 6
12 bs.	Millies, per 3 bs	1	3	6	1	5 9
95 bs.	Rijen, per 3 bush.	0	10	0	0	14 6

Zaturdag,	9 Junij	7 Wagens	17	Karren.
Maandag,	11 do.	0 do.	1	do.
Dingsdag,	12 do.	8 do.	12	do.

NIEUWE MARKT.

	£	s.	d.	£	s.	d.
Aardappelen per bush.	1	1	9	— 1	5	0
Abrikozen, Gedr., per lb.	0	0	4½	— 0	0	4½
Appelen per 100	0	1	9	— 0	3	6
Azijn, per half-aam	0	11	6	— 0	13	9
Boonen, per 3 bush.	1	10	0	— 2	5	6
Brandewijn, per legger	12	0	0	—12	0	0
Beet per bos,	0	0	2	— 0	0	2
Bloemkool	0	0	3½	— 0	0	3½
Biltong, per stuk	0	2	0	— 0	1	5
Citroenen, per stuk	0	0	1	— 0	0	1½
Eenden, per stuk	0	2	6	— 0	3	7
Eijeren, per 100	1	1	0	— 1	3	0
Ganzen, per stuk	0	3	9	— 0	4	0
Gedroogde Vijgen, per lb.	0	0	5	— 0	0	5
Guavas	0	0	6	— 0	2	0
Hoenders, per stuk	0	1	9	— 0	2	3
Kool, per stuk	0	0	2	— 0	0	2½
Kalkoenen	0	7	0	— 0	7	6
Kweeperen	0	3	4	— 0	3	4
Limoenen, per 100	0	7	3	— 0	2	8
Lemmetjes, per 100	0	0	9	— 0	0	10
Millies	1	4	6	— 1	4	6
Mispels, per 100	0	0	6	— 0	0	7½
Natjes, per 100	0	1	4	— 0	1	6
Patattas, per 3 bs.	0	0	6	— 0	0	6
Peren, per 100	0	2	0	— 0	3	6
Pomponen, per stuk	0	0	3	— 0	1	1
Rozijnen, per lb.	0	0	2	— 0	0	2½
Selderij	0	0	1	— 0	0	1½
Varkens, speen	0	3	9	— 0	4	6
Uijen per mud	0	12	0	— 0	14	0
Witte Wortels	0	0	1½	— 0	0	2
Wortels, per bos	0	0	1	— 0	0	1½

GETROUWD,

In de Ned. Geref. Kerk, op Maandag, 11 Junij, door den WelEw. heer G. W. Stegmann, Jr., de heer Johannes Philippus Hendrikus Kleynsmith, met jongej. Fredrica Wilhelmina Reed.

GEDOOPT,

(Bij de Engelsche dienst),

In de Ned. Geref. Kerk, op Zondag, 10 Junij, door den WelEw. Dr. W. Robertson, een zoon van den heer Stephen Thomas, met name Charles.

OVERLEDEN.

Junij 9.—Gerrit Hendrik Meijer, zoon van den heer Gerrit Hendrik Moller, oud 2 jaren, 1 maand en 11 dagen.

Riversdale, 5 Junij 1877.

Aanbeveling aan Landbouwers.

DE Ondergeteekende wenscht bij deze zijnen *Vrienden* en *Medelandbouwers* in het district Riversdale bekend te maken, dat hij eene der **Nieuwe Soort Ploegen**, door de heeren SERVAAS VAN DER BIJL & Co. ingevoerd en vervaardigd door de heeren RANSOMES, SIMS & HEAD, genaamd *Verbeterde Zweedsche Ploeg*, en voor welke Ploegen gemelde heeren S. V. D. B. & Co. uitsluitend Agenten zijn, zich heeft aangeschaft bij den heer VERBURG, in den voormaligen Winkel van den heer L. V. D. POEL, te Riversdale, en dat deze soort Ploeg niet alleen in alle opzigten ten beste voldoet, maar tevens ook op andere Ploegen groot voor eel behaalt, en voornamelijk op de *Dubbele voor Ploeg*. De ondergeteekende is verzekerd, dat met *een gewoon span Paarden* bij eenvoud groot in deze Ploeg zal omploegen, als met de *Dubbele voor Ploeg*, en zijn Veetuig zoo zwaar zal gewerkt hebben. Met *twee Paarden*, des noods met twee, kan deze *Nieuwe Ploeg* gebruikt worden, en tevens is deze Ploeg aanbevelingswaardig wat den Prijs betreft. *De Scharen en Ploeghoofden* zijn ook in bovengemelden Winkel steeds te bekomen.

JACOB SAMUEL RAUBENHEIMER,
van Oakdale, district Riversdale.

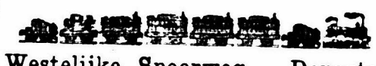

Westelijke Spoorweg. — Departement van Dienst.

GELEGENHEIDS VRACHTPRIJZEN.

Vergadering der Zuid Afrikaansche Wijnbouwers-